

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f
Fél évre . . . 5 K — f
Negyed évre . . . 2 K 50 f
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Béke.

Az emberiség álmodóinak van egy közös óhajvásuk, egy nagy, szent és magasztos álruk, amelyért áldoznak, lángolnak s amelynek megvalósulásában törhetetlen hittel bíznak: a világbéke, amely felemel és átölel minden embert, aki a földön él. Az emberi roszaság, a rombolási vágy megszüntetésére, a válaszfalak lebontására, az erkölcsi posványban senyvedő lelkek megtisztítására törekvő hősei és munkásai minden kornak voltak. Szinte elmondhatjuk, hogy a béke megteremtéséért küzködők soraiban ott van minden bölcselő elme, minden nagy író és mélyen érző lélek. Az igazi zsenik mindenkor az altruizmusról beszéltek s az emberszeretetet hirdették. De életük sokszor ellentmondott tanításaiknak. Nem tudtak teljesen felszabadulni az élet kényszere és nyüge alól. Esmük tiszták voltak és felségesek, de önmaguk gyarlók voltak és gyengék. Csak egy olyan óriás szellem született erre a világra, akiben nincs ellentmondás, akinek tanait nem homályosította el, hanem felmagasztalta és megszentelte egész élete és kereszthalála: Jézus Krisztus, az istenember.

Jézus maga volt az igazság. Az igazság diadalához nem elég a gondolatok fensége,

hanem szükséges, hogy az élet külső nyilvánulásai harmonizáljanak a hirdetett eszmékkel. És Krisztus élete a legcsodálatosabb bizonyítéka eszméi fenségességének. A gáncsoló szónak, az ismeretlen törekvésekben tamáskodó léleknek el kellett némulnia Krisztussal szemben. A felfoghatatlan, elérhetetlen nagyságoknak vagy odaadó imádat vagy elvakult gyűlölet jár ki, aszerint, amint a korlátolt ember hajlandó elismerni, hogy van nála tökéletesebb lény a világon vagy nem.

Jézus is az apostolokban találta meg az ő követőit s a farizeusokban ráakadt a kérlelhetetlen, hatalmas üldözőkre. A hatalmas ellenségek csalónak, országháborítónak hirdették s végül a keresztre juttatták. És a kereszten dicsőültek meg Jézus Krisztus eszméi s a kereszttel lett a világbéke és az emberszeretet szimbóluma. A halálban bizonyította be az istenember, hogy több, nagyobb, hatalmasabb a földön minden halandónál, mert lelke legyőzte a testet és meg tudott halni az igazságért, amit vallott és hirdetett.

Az élethez ragaszkodó testtel szembe került a földi gyarlóságokon felülemelkedő lélek. És a Krisztus isteni erővel leküzdötte a testnek az élethez való ragaszkodását, mert igazát nem tudta megtagadni.

Meg sem átkozta azokat, akik az élettől megfosztották, sőt megbocsátott nekik. »Nem tudják, mit cselekesznek« — mondá és ment, hátán a súlyos kereszttel a Golgotha felé.

Leborul az ember az isteni erő előtt s ezredévek után is, amikor a kétkedő, kutató elme megcsufolja a lélek igazságait. Krisztus fonsége legyőzi a hitetlen sziveket. És hiába ostromolják a kereszt hatalmát, Krisztus példája mindig fényesebben ragyog, mert ő volt a világbéke első és egyetlen igazi hőse, aki ellenségeinek is békét hirdetett, bocsánatot adott és szeretettel fizetett.

Az ő hatása, igazsága, példája fennmarad időtlen időkig. A kereszténység, amelyet dicsőséges halálával megalapított, a föld minden zugában uralomra jutott. Az ő eszméi közkincsévé, vezető, irányító csillagává váltak az emberiségnek és nincs egyetlen vallás, egyetlen nép, ha részese a kultárának, amely kivonhatta volna magát a krisztusi tanok hatása alól.

Krisztus születésének ünnepén, szent Karácsony napján végtelen kicsinynek kell éreznie magát minden embernek, akiből még nem ölt ki minden nemesebb érzést a silány materializmus. Végtelen parányinak kell éreznie magát az embernek, mert meg-

melankolia, eltörülhetetlenül finoman vésődött aroára és rejtélyes zöld szeméit a hosszú fasorra függesztve, állandóan várni látszott valakinek a jöttére.

A szép leány merengő hangulata nem kerülhette el figyelmét az epés Malomszeghynének és szomszédjához, a kapitányhoz fordulva kezdé egy szarkasztikus félmosoly kíséretében, erősen confundálva a pszichológót, hogy mi rejlik mögötte: a szarkazmus vagy az intrika.

— Kedves Hadady! Ugye mily fájdalom az, valakit vakon rohanni látni a veszélybe, kit nagyon szerettünk! . . .

. . . Éva csinos, kedves ártatlan gyermek — vakon bizik mindenkiben és ebben áll varázsa; gyermek, ki a rohanó ár partján virágot szed, nem sejtve, hogy halálos veszélyben forog, nem gondolva, hogy a virág mély örvényt takar. . . . A gyermek mámoros, a kiosike szerelmes. — . . . Gondolom megértett és tudja, hogy kire ólsozok? . . .

Éva és maga közé az urak bálján a hosszú cotillion óta, egy hideg árny, — a Berendy Kázmér árnya lopódzott, ami megzavarta a régi baráti összhangot. — Maga csak muló szeszélynek hiszi, — de nekem jó szemem van. És mint jó barátöjje figyelmeztetem, hogy résen legyen! Vigyázzon!

Évának ön leghúságesebb lovagja és kitartó táncosa volt és ön volt a kitüntetett. A tár-

Áruló hiúság.

Írta: Báró Kemény Elemérné.

Kora reggel volt, a falka vonítani kezdett a régi Rákóczi kastély ablakai alatt, amelyet a számüzött fejedelem barátsága és nagyraesülése jelöl a család ösatyjának adományozott.

A komornák bevitték a theat a dámáknak és segítettek sietve az öltözésnél, mert fél óra múlva a vadászat kezdetét veszi.

A sárga lombu nagy platánfák alatt 20—30 egyforma kutya ugrándozott és farkát csóválta. A vadászok a kastély feljárója elé siettek, hol a ház asszonyának magas alakja, három hölgy kíséretében, sötét zöld lovagló ruhában, három szögletű kalappal fején, látható lett. Véletlenségből mind igen csinosak voltak.

A háziasszony nővére, a kis Tamássy Éva baronesse, puha fíus kalappal aranyos esillámu haján ennívalóan bájos volt.

Anday Tiborné hamuszínü lovagló ruhája felett fehér flanel kabátot viselt, ami arcának rózsaszínü hamvát nagyban emelte.

A harmadik a szép özvegy Malomszeghy grófné, kicsi formás alak volt, betegesen fehér, kissé más hervadt arcu bőrrel, sötét pilláktól árnyékolt élénk szemekkel.

Az urak, kivéve a házigazdát, a bárót és Andayt, a szomszéd városból meghívott tiszték

— az ezredessel élükön — egyformán lesültek és huszárosak voltak.

Az általános üdvözléseken átesve a báró erős bariton — lóra! — kiáltása hallatszott, — és egy perc múlva mindenki nyeregbe szállt, — csak a falka szörnyü üvöltése és a patkók csattogása hallatszott fel az árkadok alatt.

I.

Ebed után a feketét a kastély dohányszójában szolgálták fel az inasok, ami meglehetősen pompásan és izléssel volt berendezve. — A báró nagy műbarát volt s a modern művészetet a régi mesterek remekeivel kitünően tudta egyesíteni és az ősi butorokat a modern angol kényelemmel keverni.

A felesége a báróné a kandalló előtt ült, egy magas, gyökérfából készült antik fauteuilben, a mely stilizált keretet képezett gyönyörűen vésett arcéléhez, élénk figyelemmel kísérve Anday Tiborné előadását a legújabb kalap divatról.

Nővérét, a kis Évát, a napbarnított huszárok lovagi gyürüje vette körül. Mint vagyoniilag független duggazdag leány megengedhette magának ezt a szórakozást.

Az aranyhaju Éva két farsangot bosztonozott már át, — volt egy két erős flirtje, minden komolyabb következmény nélkül.

Valami egyöntetü báj ömlött el valóján, amint az őszi nap leáldozóan reá vetette sugarát. A

jelenik előtte a szeretet gigásza, a hit mártírja s az altruizmus hőroza. Szenteljük ezt a napot Krisztus emlékezetének. Gondoljunk arra, hogy milyen más lenne a világi élet, ha Krisztus eszméit követné az emberiség. Hódoljunk a legnagyobbnak, aki valaha élt; boruljunk le a szentek szentjének lábai előtt s talán megnevesedve közelebb jutunk ahhoz a lelki megtisztuláshoz, amit Krisztus hirdetett.

A betlehemi jászolban egy kis zugot foglalt el Krisztus két ezredév előtt; ma pedig milliók és milliók ajkain zeng fel a hozsánna. Az ő végtelen nagyságát nem képes befogadni a föld. Az évszázadok tűnésével nőttön nőtt fényes alakja. Az emberiség ünnepeket szentel az ő nevének. De igazán méltó ünneplés csak az volna, ha Krisztus élete szerint élnénk, cselekedetei szerint cselekednénk.

Szálljon ránk áldása ezen a szent napon s legalább a karácsonyfa tövében érezzük az isteni békét, amelyért Jézus Krisztus élt és meghalt.

Közgazdaság és táplálkozás.

Mig az ipari téren ott tartunk már, hogy repülőgép és hadi-léghajó gyárat kezdenek berendezni, és az ipari termelés szinte korlátlanul fokozható, mezőgazdasági téren világszerte bizonyos fennakadás tapasztalható. A világ minden művelt államában nagyon keresetté és drágává lett minden élelmi cikk s a mezőgazdaság már évek óta nem tud eleget termelni. Az Északamerikai Egyesült-Államokban, amelyeknek nagy termelése még nem régiben elérték a mértéket, az emberek a mieinknél sokkal nagyobb drágaságokkal küzdenek. A nagy mezőgazdasági államok, mint a délamerikai és balkáni országok, Oroszország, egyáltalán nem képesek a szükséges állapotokat enyhíteni. Világos tehát, hogy az az ország, amely leghamarább tudja termelését fokozni, a közeli nyolc-tíz esztendő alatt igen szép nyereségre tehet szert.

Magyarország azok közé az államok között, amelyeknek erős kombinációra adott alkalmat, — míg Berendy nem mutatkozott a láthatáron.

De mindez most megváltozott. — Ön tulságosan nobilis, — aranyhidat épít a mindent elfoglalni készülő ellenségnek.

Én a maga helyében küzdenék szerelmemért!

Éva vagy idealista s azt hiszi, — hogy a kit ő szeret, az egy Caesár, — egy Battenteg, — a ki tud győzni, — uralkodni és — lemondani.

Nem kíván mást, csak hogy az az ember, kinek ő egy forrón szerető egész szívet ad, neki is azt adjon — és nem kíván első sem lenni, ha egyedül, egymaga nem lehet.

Pedig az olyan fából faragott könnyelmű emberek, mint Berendy, nem szoktak egy szép szempár kedvéért teljesen lemondani az élet gyönyörűségéről. Határozottan megvagyok győződve, hogy mai lekésésének is a vadászatról valami tulságosan hosszúra nyúló pásttoróra — vagy egy új érdekesnek ígérkező kaland az oka.

Tehát kitűnő alkalom Évát kiábrándítani. — Tréfaképpen odavetett találgatással, hogy hol, — merre — és kinél járhatott?!... Éva keserűen a világfájdalomtól és feketén a férfi gyűlölettel visszahúzódik a Berendytől és ő lesz az, ki sértett hiúságában, régi barátjának, a híu epedő lovnak nyújtja oda kis keskeny, fehér kezét.

tartozik, amelyek a mezőgazdasági termelés gyarapítása terén legelő járhatnak. A világ művelt részében aránylag a legnagyobb mezőgazdasági népességgel bír, földje sok és bő termő, úgy népeknél mint földjének termelő képessége nemcsak, hogy a végsőkig feszítve nincs, de talán félig sincs kihasználva. Főbajunk az, hogy gazdáinkban nem elég erős és eleven a vállalkozási szellem s lassan mozognak. Ilyen körülmények között igen nagy szükség van a kormányzati iniciatívára, ösztökélésre és támogatásra.

Az ország megelégedéssel vette tudomásul, hogy a földművelésügyi miniszter elejétől fogva a termelés fokozását karolta fel s elsősorban az állattenyésztés fejlesztésére fordítja főgondját. Mert a termelés fokozása ma nem csak mezőgazdasági, mint inkább egyetemes közgazdasági és szociális érdek. A táplálkozás szűkös és drága voltát nemcsak a mostani nemzedék zsebe és egészsége érzi meg, hanem a jövőé is. Fontos dolog tehát, hogy a kormány megtegyen mindent, ami a szóban levő téren való haladás tekintetében módjában áll és hatáskörébe esik.

Az állattenyésztés fejlődése önmagában is szaporítja a táplálkozási anyagokat, de más termelési ágak hozamát is gyarapítja. Ebből a szempontból a földművelési kormány erősb állattenyésztési akcióját általánosan is jóhatásúnak kell mondanunk. Ez az akció pedig az 1911-ik évi állami költségvetésben jelentékeny új tényszerűségeket nyer.

Ott látjuk mindenképp előtt a tenyészállatok állami közvetítésére szolgáló három és fél millió hitel szaporodását újabb egy millióval. E hitelből eddig csak apaállatok szereztettek be. A kormány az állami közvetítést kiterjesztette egyéb tenyészállatokra is. Az állami közvetítés költségeinek és közkirtokosságoknak 10—20 %-os kedvezményekkel juttatja az apaállatokat. Az állatok beszerzését a kormány egyrészt az egyesületi uton nagyobb számban beszerzett anyaiállatok vételárának 3—5 évre terjedő kamatsegélyezésével (a vételár 6%-ig menő kamatjának felével) a beszerzési és szállítási költségek, valamint az egy évi állatbiztosítási díjak megtérítésével segíti. Vagyonsabbaknál a segélyezés kisebb, kisgazdáknál nagyobb mérvű lehet. De arra mindenestre előnyösen hat, hogy mentől több jó állat, tenyészállat neveltessek föl.

A másik fontos tétele az új költségvetésnek a városi fogyasztási piacok berendezésének segélyezésére szánt 400.000 K. Főlöszlegesen bővebben fejtegetni, hogy minden városunk rá van szorulva úgy az állatvásároknak, mint egyéb élelmiszerpiacoknak modernebb és nem városi jövedelmi forrást alkotó berendezésére. A miniszternek most említett intézkedése röviden a belső

fogyasztás modernebb szervezését és rendezését jelenti, ami úgy a termelés, mint a városi fogyasztás szempontjából igen fontos és sürgető. A tenyész- és haszonállat forgalom javítására a fővárosban elsőrangban berendezett és a forgalmat nem terhelő nagy telepet létesít a miniszter. Végül a közlekedési szaporítás és javítás érdekében megindított, általánosan ismert akciójának pénzügyi eszközeit egy fél millióval szaporította.

Mindez intézkedések arra vállannak, hogy a földművelésügyi kormány hatatos és gyakorlati eszközökkel dolgozik köztáplálkozási viszonyaink javításán s az érdekelt körök ösztönzésére és támogatására nagy súlyt fektet. Hogy pedig közgazdasági szempontból mit jelent az, ha a világszerte legkeresettebb, legdrágább cikkekben: élő állatokban és husban sok millióval gyarapodik nemzeti vagyonunk és jövedelmünk, bővebb fejtegetésre nem szorul.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Zalaegerszeg rend. tan. város képviselőtestülete kedden Dr Korbai Károly polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Tekintettel a tárgyalásra kitűzött ügyek érdekességére, a képviselőtestület tagjai szép számban jelentek meg és élénk részt vettek az ügyeknek megvitatásában.

A Zalaegerszeg—Zalalövői vasút építésének kérdése, de még inkább a tervbe vett lovassági laktanya ügye kötötte le a közfigyelmet; e két ügy képezte a tárgyalásnak központját. Már a közgyűlés megnyitása előtt csoportokba verődve beszéltek meg a képviselők e két ügynek az esélyeit, a városra való előnyét és hasznát, de meg hátrányait is. A diskurzusokból azt lehetett kivenni, hogy a városatyák mind a két ügyet szeretnék már nyelbeütve látni. Nem kisebb érdeklődést keltett annak a kérdésnek az eldöntése, vajjon megvalósul-e a városnak az a régi óhaja, hogy a kislaludi vonattelepet behozzák Zalaegerszegre. A többség elismerőleg nyilatkozott Dr Korbai Károly polgármesternek e három, a városra nézve kimondhatatlanul fontos kérdés kedvező elintézésé körül kifejtett buzgó tevékenységéről és biztos is, hogy az ő agitációja folytán sikerült a kérdéseket a városra előnyös módon megoldani.

A polgármester megnyitó szavai szakították féibe a beszélgetéseket és megkezdődött a közgyűlés. Első tárgya volt a város által építendő új honvéd huszár laktanya ügyében az árlejtés kitűzése és a feltételek megállapítása. Miután a Tóásó Pál építész által bemutatott feltételek nem felelnek meg a közszállítási szabályrendelet követelményeinek, ezeket a közgyűlés a vállalkozó-

pár pedig ígért mindent, — a vágnak és szerelemnek — eldorádóját.

Lekészte a vadászatot, mert egy bajtársának a párbajánál kellett segédkeznie, — az ok — csunya dolog volt, kártya szobából eredt, halasztást nem tűrt. A bajtárs jelentéktelen sebet kapott, Berendy pedig Cupidó szárnyain repült 80 lóerős autóján és estére az arany hajú leány előtt ütötte össze sarkantyuját.

— Jó volt sietnie, mondá Malomszegyhéné, palástolhatatlan guny hangján, — mert ma Éva legkedvesebb foglalkozásának tekintti Páris al-máját oda ígérni a legbravúrosabb lovasnak. — Maga a helyett, hogy szívvvel, lélekkel pályázná az elsőségért, kalandok után szaladgál.

Bizonyosan Thália egész egy új oszillag! — vette át a szót meselkedve Hadady kapitány, kezét fogva a főhadnaggyal, avagy talán grófnéd hívott meg a fácskásába?!

Berendy idegesen húzta el kezét — egy percre úgy látszott, mintha a kapitány arcába szeretne csapni, de aztán szép esendesen folytatta:

— Dehogy, . . . most már csak véletlenül találkozom a grófnéval. . . . Eihervadt, megvénült szegény, hisz közel jár a 45 évhez.

— Nem igaz! . . . Hazudik! . . . Goromba! . . . Kialtott fel Malomszeghy grófné nagy közvetlenséggel.

II.

Berendy Kázmér os. és kir. kamarásnak koronája és cimere olyan régi volt, mint maga a dal, mely a szerelemről regél. A monarchia legjobb lovása volt, — bajtársai szerették, a nők imádták. — Nem volt más hibája, mint hogy úgy élt, úgy gondolkodott, mintha most is meglenne az a 60 ezer hold fekete föld Csanád vármegyében, melyet az ősatya 150 évvel ezelőtt elzalogosított.

Ő nem engedett az ősi hagyományokból.

Vagyonának a nyakára hágtott, verseny istállókat tartott, a casinóban örülden kártyázott és mindig ismert olyan nagy reményekre jogosító kis színésznőket a ballett vagy drámai szakon, kik művészi segélyre szorultak, hogy pályájukat befejezhessék.

Egy tartós viszonyáról is beszélgetett a fáma, mely egy elvált, vagy özvegy grófnéhoz fűzte. Hogy pozitívseki sem tudott, találgatásnak maradt az egész.

Azért országszerte élénk feltűnést keltett az az eset, hogy egy kis falusi ártatlanság, egy bájos gyermek, az ő minden rutin nélküli 19 évével letudta kötni a Don Juan főhagyományot.

Teljesen szakított régi életével, elhagyta a tegnapi örömeit — a holnap boldogságáért, azért a boldogságért, a mit a kiosi Éva ragyogó zöld szeméből olvasott ki. — E két szem-

nak visszaadni határozta azzal, hogy a közszállítási szabályrendelet intézkedésének szoros szemelött tartása mellett készítse el újabb a feltevéteket. — Ezt a határozatot megtoldották Dr Keresztury József ügyvédnek azzal az indítványával, hogy a városi tanács akkor tegyen előterjesztést ez ügyben a közgyűlésnek, ha a laktanya építésére nézve jogérvényes határozat fölött rendelkeznek.

Tudomásul vette a közgyűlés a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek azt a határozatát, mely szerint a vasúti alkalmazottak lakásbérének fel-emelése iránti kérelmét, elvi okokból, nem teljesítheti.

A Zalaszentiván—kisfaludpusztai állomáson levő fűtőház Zalaegerszegre leendő áthelyezésének költségeihez a közgyűlés 50.000 K-át szavazott meg. Az áthelyezés folytán mintegy 40 család városunkba teszi át a lakását, ami csak előnyös lehet; másrészt a fűtőháznak áthelyezésével megszűnnek részben azok a nehézségek, amelyek miatt Zalaegerszeg olyan nehezen közelíthető meg és amely miatt, aki teheti, elkerüli a várost. Ugyanekkora összeget, vagyis 50 ezer koronát szavazott meg a képviselőtestület a Zalaegerszeg-zalalövői helyiérdekű vasutvonalnak kiépítésére. Kikötötte a közgyűlés, hogy az 50.000 koronáért a vasut törzsrészvényeket köteles a városnak adni; hogy ezt az összeget kifizeti a város, akár önállóan építi meg engedélyes a vasutvonalat, akár mással egyesül; az igazgatóságban a város mindenkori polgármestere helyet kapjon; a személyforgalmi fővezetlennél Kormányddal tisztosítandó; a vonal építése 2 éven belül megkezdendő s hogy az építés vezetőség irodájának Zalaegerszegen kell lennie.

Abban az esetben, ha a kormány a kisfaludi vonatállomás elhelyezésére megszavazott 50.000 koronát a városnak visszatértené, ez az összeg a Zalaegerszeg—zalalövői vasut építésére fog adni, melynek ellenében a város ugyanannyi névértékű törzsrészvényeket kap.

A helybeli kir. ügyészség által eddig használt régi csemetékert ingatlan a közgyűlés, holdanként 800 korona, összesen 9500 korona vételárért a kir. államkincstárnak, a rabteleki kertművelés osztálynak, örökárban eladta. A vételár a város tulajdonát képező legelőket feljavítására fog fordítani. Eadta a képviselőtestület a csemetékert, mert a kir. ügyészség csakugyan magas színvonalu kertészetet üzet a rabokkal s ezzel a város és közel vidékének előnyeit szolgálja, a közéletnevezés javítását mozdítja elő s jelentékeny közgazdasági hasznout is biztosít. Más alkalmas terület ezen kívül nem találtatott és végül figyelembe vette a közgyűlés, hogy a kir. ügyészség a hasznbérlet területet, mely előbb megművelhetetlen, terméketlen, kavicsos talaj volt, nagy munkával és nevezetes befektetéssel használhatóvá és értékesé tette; az ott termelt konyhakertészeti termékeket a helybeli piacra szállítva, itt értékesíti.

A városi tisztviselők kérelmére az 1910. évre járó államsegélynek 50%-át előlegképpen kiutaltatta a képviselőtestület, tekintetbe véve a városi tisztviselők mostoha díjazását s azt a nagy drágságot, mely általánosan nyomja a szegény embert és mely miatt a tisztviselők családjaikkal együtt bizony nélkülözéseknek is ki vannak téve. Az államsegély másik 50%-a a belügyminisiteriumnál lévő fellebbezés visszaérkezése után fog a tisztviselők részére kiutaltatni.

A „Skublies Jenő-féle elaggott és önhibájukán kívül elszegényedett iparosok segélyezésére“ tett alapítvány 1 évi kamatait idősb Juhász József volt könyvkötőnek ítélte oda a képviselőtestület.

A város kezelése alatt álló pénzeknek 1911. évben leendő gyümölcsötzetésére nézve az eddig folytatott gyakorlat tartatott fenn. E szerint a különböző alapok pénzei az orsz. hitelszövetkezethél, míg a többi pénzek a helybeli három takarékpénztárban helyeztetnek el aránylagosan.

A városi közlegelőnek javítása céljából államsegély kérését határozta el a közgyűlés s utasította a város polgármesterét, hogy a kellően indokolt kérvényt haladéktalanul juttassa rendeltetési helyére. Miután a kormánykörökben a huzdrágaság ellensúlyozásaképpen az állattenyésztés fellendítését tűzték ki céllá, remény van arra, hogy városunk eme jogos és méltányos kérelmének teljesítése elől nem fog a kormány elzárkózni s mi is nemsokára abba a helyzetbe jutunk, hogy közlegelőnk rendeltetésének megfelelő állapotba jut.

Pécs szab. kir. város átiratot küldött Zalaegerszeghez, hogy pártolja a képviselőházhoz intézett azt a feliratát, mely szerint az osztrák-magyar bank szabadalmának küszöbén lévő meghosszabbításával kapcsolatosan kötelezessék az, hogy a magyar városok hitelignyei 4%-os kölcsön nyújtásával kétszáz millió korona erejéig elégítse ki. A képviselőtestület a felirathoz hozzájárult és erről Pécs szab. kir. város értesítését határozta el.

Végül az illetőségi ügyek tárgyalása után a hosszúra nyult közgyűlés véget ért.

A hét tarlójáról.

(Karácsony.) Ez is aktuális téma. Természetesen csak évente egyszer. Azelőtt, ha valaki róla akart írni, nem is kezdhethe másként, mint ilyen formán: »Ropog a hó a talp alatt« stb. Az idén legfeljebb a dér ropoghat hajnalonként, de délre már az is pocótává idomul át. — A Karácsony poézise bizony fogy évről évre. Talán már a mai gyermekek sem azzal a szent áhitattal állnak a ragyogó karácsonyfa előtt, mint a régiek, kiknek ma már kopaszodó feje husz forintos faarak mellett gondol a poétára, ki karácsonytáján a boldogság nevű exotikus növény helyhelyeként a barátságos meleg szobát jelöli meg. Boldogság és barátságos meleg szoba, no meg az önként husz o. é. frtba kerülő tűzifa!

Hej, de csak így tűnik el a poézis minékünk. Az élet nehézségei mellett eltűnik, kivész az ábrándozás s a nántra vonatkozólag sem lesz belőle egyéb, mint keszű rekrimináció.

Hej hol vannak azok az idők, mikor még sejtelmek figyelemmel vártuk a Jézuska jövetelét. A kéjes várakozás még abban az időben is poetikussá tett az advent utolsó napjait, midőn a Jézuskáról való naiv hitűnket a latin nyelvől nagy szeretettel haza vitt szekundák komoly következményei kezdték megtépdesni. Istenem, ma már az az öröme sem lehet meg egy-egy boldog apának, hogy nagyreményű csemetéje krisztkindlinek hozza eléje a szekundákkal ékes értesítőjét. Haladunk merészen. Ma már a főgimnáziumi hallgató urak is csak szemeszterről beszélnek s félveként kapnak végérvényes elégtelenekeket. Persze a nagy drágság! Az iskolai évből sem lehet három harmadot adni, elég belőle két fél is. Sőt vannak, akiknek sok ez is.

De hát hol van itt a karácsony? Bizony a nyakunkon van a szent ünnep s ha egyéb boldogságot nem is hoz, jelzi, hogy megint egy december közeledik a végéhez.

Közben természetesen szünetel a politikai élet, közgazdaság, minden. Az agrár és merkantil, a 48-as és mungó, a néppárti és szocialista egyformán ünnepli Jézus születését: nemre, korra és vallásra tekintet nélkül. S mikor így pang az élet az egész vonalon, akkor csak a hitelélet indul — tekintettel az ajándékozási kötelezettségek ezer nemére — minden képzeletet felülmuló élénkségnek, no meg természetesen az irodalom lendül fel kolosszális mértékben. Méter-mázsás ünnepi számok, a könyvpiac ezerig való ujdonságai tesznek az utóbbi mellett tanúságot, míg az elsőt csak az újévi üdvözletekkel esedékes számlabélyeg fogyasztás nagysága illusztrálja keserves hűséggel.

Szóval ünnepelünk s nézzük a szépséges mulat, no meg a kétséges jövőt, mindkettőt természetesen — ősi szokás szerint — ölbe tett kézzel.

De hát utóvégre az ünnepek alatt is kell valami foglalkozásunknak lenni. Vagy nem...?

* * *

(A hatósági husszék.) Ez annak idején egerszegi találmány vala s most ez is alkalomszerű tárgy a beszélgetésre. — A huzdrágaság enyhült s a marhahus elősúlyban kilónként 40 fillérrel leszállott egész Magyarországon. Mi sem természetesebb ennek folytán, hogy pl. Zalaegerszegen a marhahus ára a mészárszékekben csak 6—8 fillérrel szállott alább, ugyancsak kilónként. Budapesten hasonlóan történvén, az ottani tanács hatósági székek felállításával akarja elejét venni a huszszorának.

Nálunk élénk emlékezetben van a városi mészárszék meglepően pompás hatása a huzdrágakra, a mészárosokra, no meg a közönségre is. Most nagyon alkalmas időpont volna újból falra festeni ezt az ördögöt s olyképen, hogy legalább is mint a Damokles kardja függjön a huzdrágok eléggé önkényszerűleg szabályozó huzdrágosok feje felett s ne csak most, hanem állandóan.

Hiszzen nem is olyan vakmerő kívánság az, hogy a huzdrág árát ne a mészárosok, hanem a marha piaci ára szabja meg s ne állhasson elő az a hihetetlennek tetsző, szomorú valóság, hogy a belső városban pár fillérrel mindig drágább a huzdrág, mint az olaj részeken.

Talán van is mód arra, hogy ezek a dolgok szabályoztassanak. Természetesen a szabályozás nem azt tenné, hogy Olában is felemeljék pár fillérrel az árakat.

Legalkalmasabb volna talán Budapesttől visszaplágizálni a hatósági mészárszék eszméjét.

E fölött érdemes gondolkodni, de nem sokáig. Mert ha sokáig gondolkozunk, mészárosaink képesek lesznek az irányadó „régii gyakorlatra“ hivatkozni.

A régi gyakorlattal együtt érdemes megemliteni, hogy a huzdrág még mindig makulatura papírba csomagolják. Pedig hát ez ellen is volna orvososság s a közegészség és érdektársai imminens veszélynek minősítik ezt a régi gyakorlatot.

Erre is jó lenne gondolni, mert ha a mészárosok az újévi kiseléjeztett bacillus fészkeket most is össze vásárolják, a jövő évben is csak együtt fogják terjeszteni az írásműveket a huzdrág termékeivel.

* * *

(Az „ádigálás.“) Ha piaci napokon a Bányai vagy a Városháza sarkán viszi el útja az embert, nagyon furesa tapasztalatokra tehet szert, ha abban a véleményben, hogy neki is joga van a járdát, mint a közlekedés szervét, korlátlanul használni. Olyan tömör falankszban állnak ott a városnak alkalmazásba lépni nem akaró elemei, hogy ember legyen, aki közöttük minden szó nélkül átsurranhat.

Az „ádigálók“ többnyire dologkerülők is, kiknek ez az utcasarok képezi kaszinójukat, társas és egyleti helyiségeiket. Ott döntenek ők a haza és az emberiség sorsa felett; szivják pipájukat s köpnek hegyeseket jobbra-balra, vagy ha épen ezt megunják, akkor balra-jobbra. Ha valamelyik siető polgártárs véletlenül beléjük ütközik, annak meg feltétlen megmondják a magukét keresetlen, de annál drasztikusab szavakkal.

A „stammhely“ jellegzetes alakjai egyéb napokon is ankétet tartanak ott s bizonyos, hogy ha ebből megtudnak élni, — megbecsülhetetlen foglalkozást szereztek maguknak.

Hogy ezek a gentlemanok a munkakerülés vagy egyéb okokból fogják-e el a járdát vagy sem, azzal nem sok gondunk lehet, hanem hogy nemes passziójuk undorító és forgalmi akadályt

Fakult ruhákat

és butorkelméket bármely színre fest és legszebben vegyileg tisztít

Toriszay József

mű-, selyem-, ruhafestő, vegytisztító Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 9 sz.

képező mivoltában feltétlenül megérdemli a rendőrség beavatkozását, ahhoz kétség nem fér, valamint ahhoz sem, hogy a munkakerülés sikerét legkevésbé sem veszélyezteti az, ha annak színterét a város kevésbé fontos pontján szabja meg az „ádigáló“ urak szövetségének helyi csoportja.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Jegyzőkönyv,

felvétel Zalaegerszegen, 1910. december 5-én a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület rendkívüli közgyűlésén.

Jelen voltak: Hertelendy Ferenc elnöke alatt: Gróf Battyány Ernő, Gróf Battyányi Pál, Csertán Károly, Csutor János, Dezső Béla, Elek Ernő, Flandorffer Ignác, Forster Elek, Hüvös Salamon, dr. Kardos N. zalavári kormányzó, Kayser Vilmos, Koller István, Malatinszky Ferenc, Mesterházy Jenő, Nagy Pál, Nedeczky Jenő, Oltay Guidó, Rohonczy István, id. Stádel János, ifj. Stádel János, Szily Kálmán, Szücs Dezső egyesületi tagok, Fitos Márton egyesületi pénztárnok és Sárközy Viktor egyesületi titkár.

Elnök az ülést megnyitja.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Szücs Dezső és Mesterházy Jenő kéretnek fel.

I.

Elnök előterjeszti, hogy Sárközy Viktor titkár azon kérelemmel fordult hozzá, miszerint megrongált egészségének helyreállítására neki a bemutatott orvosi bizonyítvány alapján 6 havi szabadságot engedélyezzen. Miután elnök nem tartotta magát feljogosítva arra, hogy a közgyűlés megkérdése nélkül a titkárnak oly hosszú szabadságot engedélyezzen, közgyűlés összehívását határozta el és kéri, hogy a közgyűlés a szabadságot a titkárnak engedélyezze.

Gróf Battyány Ernő indítványa alapján közgyűlés a kért szabadságot egyhangulag megadja. A titkár helyettesítésére elnök Flandorffer Ignác gazd. felügyelőt kéri fel és egy gépirónőnek havi 50 korona fizetéssel való alkalmazását határozza el.

Nedeczky Jenő Flandorffer Ignác felügyelőnek köszönetet mond és javasolja, hogy miután Bogyay Elemér tag is hajlandó volt a helyettesítést elfogadni, neki is a közgyűlés jegyzőkönyvileg mondjon köszönetet. Közgyűlés Nedeczky Jenő javaslatát egyhangulag elfogadja.

Elnök felhívására titkár a tárgysorozat többi pontjait a következőkben adja elő:

II.

A számvizsgáló bizottságnak 1911. évre vonatkozó költségelőirányzatát terjeszti elő:

Csertán Károly indítványozza, hogy az előre nem látható kiadásokra 300 korona helyett 500 korona vétessék fel.

III.

Az 1910. évi október 24-én tartott rendkívüli közgyűlés határozata folytán Unger Antal zalaegerszegi nyomdász felszólított, hogy nyilatkozzék, hajlandó lenne-e a kiadandó egyesületi hivatalos lapot azon árért nyomatni, mint arra Budapestről ajánlat tétetett.

Unger Antal az ajánlatot elfogadta oly kikötéssel, hogy a 6 évre elkészítendő címszalagokért, ha az egyesület a nyomtatási megbízást tőle előbb elvonná, fizessen az egyesület évente 100—100 korona kártérítést, melynek ellenében a kész címszalagokat átadni köteles. Titkár az ajánlat elfogadását kéri jóváhagyni oly feltétellel, hogy Unger a hátralékos évekre címszalagokat 30—30 korona kártérítés fejében tartozék átadni.

Közgyűlés az előterjesztést elfogadja és a szerződésnek ez alapon Unger Antallal leendő megkötését határozza el. A lap Sárközy Viktor hazaérkezéséig csak a legegyszerűbb közleményekkel jelenik meg.

IV.

Az Omge. átiratban kereste meg az egyesületet, hogy tiltakozzék az egyesület a pénzügyminiszternél az új monopoliomok életbe léptetése ellen.

Tekintettel arra, hogy időközben az összes érdekeltek bevonásával megtartott anketten meg egyezés jött létre a dologban, titkár a tiltakozás mellőzését s legfeljebb az egyesület ez ügybeni álláspontjának felirati uton a miniszteriummal való közlését javasolja.

Közgyűlés a titkár javaslatát elfogadja és a meg egyezést tudomásul veszi.

V.

A Magyar Gazdaszövetség átiratban kéri az egyesületet, hogy feliratilag forduljon a földmivelésügyi miniszterhez s tiltakozzék az ellen, hogy az argentinai husnak a közös vámterületre való behozatala megengedtesse.

Közgyűlés elhatározza, hogy az argentinai husnak a közös vámterületre való behozatala ellen feliratot intéz a földmivelésügyi miniszterhez.

VI.

Az Omge. átiratban keresi meg az egyesületet, hogy a szerb kereskedelmi szerződés törvényére emelése, valamint az élő állat behozatali tilalom és a szerződésben már megállapított husbehozatali kontingens fenntartása tárgyában feliratilag keresse meg a képviselőházat és a kormányt.

Közgyűlés Elek Ernő hozzászólása után határozatilag kimondja, hogy a szerb kereskedelmi szerződés törvényére emelése, valamint az élő állat behozatali tilalom és a szerződésben már megállapított hus behozatali kontingens fenntartása tárgyában feliratot intéz a kormányhoz.

VII.

Titkár az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnak a tűz és jég biztosításra kötött szerződés megállapítására vonatkozó ajánlatát terjeszti elő.

Közgyűlés határozatban kimondja, hogy a tűz és jégbiztosításra az Első Magyar Általános Biztosító Társasággal kötött szerződést a régi feltételek mellett elfogadja.

VIII.

Titkár kéri, hogy az egyszerűbb kezelési céljából engedje meg a közgyűlés a titkári nyugdíjra fizetendő összegnek a pénztár által való egészbeni kifizetését s a titkár által fizetendő 180 koronának havi 15 korona levonás mellett az egyesület pénztárába való befizetését.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja.

IX.

Keszthelyi Gazd. Akadémia igazgatósága az egyesület millenáris ösztöndíjára Faics Ferenc I. éves akadémikust hozza javaslatba.

Közgyűlés az igazgatóság javaslatát elfogadja és az ösztöndíjat Faics Ferenc I. éves hallgatónak adományozza.

X.

O.M.G.E. kéri az egyesületet, hogy f. évi december hó 12-én tartandó nagygyűlésen, melyen Rubinek Gyula a drágaság kérdésében előadást tart, nemcsak a hivatalos kiküldöttekkel képviseltesse magát, hanem hasson oda, hogy az egyesület tagjai is minél nagyobb számban felutazzanak. A gyűlésre felutazók 40 fillér beutazása ellenében G. E. O. sz.-nek irodájától kedvezményes utazásra jogosító igazolványt kaphatnak.

Tudomásul vétetik.

XI.

Alispáni hivatal tudatja, hogy a lótenyésztő bizottmány tagjai sorába a perlaki járásban Kovács János domásai lakos törvényhatósági bizottsági tagot a vármegye bizottsági közgyűlése megválasztotta.

Tudomásul szolgál.

XII.

Földmivelésügyi miniszter tudatja, hogy a gazdasági felügyelők cenzurál tejjgazdasági kérdésekben is közre fognak működni.

Tudomásul vétetik.

XIII.

Földmivelésügyi miniszter megküldi Tüske-szentgyörgy, Alsópálfa, Pelak községek legelő felosztási kérelmét véleményezés végett.

Titkár megjegyzi, hogy az előrehaladott időre való tekintettel ez ügybeni kiszállások csak a jövő év tavaszán történhetnek meg.

Közgyűlés a titkár javaslatát elfogadja.

XIV.

Losonczy Mihály hivatalból való távozása alkalmával úgy az elnöknek, mint az egyesület tagjainak köszönetét fejezi ki azon támogatásért, amelyben mindenkor részesítették.

Tudomásul vétetik.

XV.

Káptalanfa, Nemeshany, Bodorfa községek kérelme a földmivelésügyi miniszteriumhoz intézett azon kérvényük támogatása tárgyában, hogy a vallás-alapítvány tulajdonát képező Lovaspuszta (Veszprém megye) közöttük államsegéllyel elparcelláltassék.

A közgyűlés kimondja, hogy ez ügyben felterjesztést intéz a földmivelésügyi miniszter urhoz azzal, hogy a parcellázást a községek érdekében levőnek tartja ugyan, azonban miután Lovaspuszta Veszprém megyében fekszik, első sorban az ottani gazd. egyesület megkérdését tartja szükségesnek. Amennyiben ezen egyesület a parcellázást szükségesnek tartja, úgy a közgyűlés annak keresztülviteléhez a maga részéről is készségesen hozzájárul.

XVI.

Keltz Sándor kéri, hasson oda az egyesület, hogy a vármegye alispánja az 1894. évi XII. t.-cikk adta jogainál fogva az egész vármegye területére az egerek kötelező irtását rendelje el.

Tudomásul vétetik.

XVII.

Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés felkéri az egyesületet, hogy működési területén a szarvasmarha állomány szaporítása érdekében indítson mozgalmat, a gazdaközönséget tájékoztassa a remélhető és elérhető államségélyek felől, s a gyakorlati fogantatást, az állatok beszerzését eszközölje.

Tudomásul szolgál.

XVIII.

Polgármesteri hivatal tudatja, hogy az egyesületi külső kert fundusára a közölt árban jelenleg nem reflektál.

Tudomásul szolgál.

XIX.

Titkár a következő ügyeket terjeszti elő:

Monostorapáti, Hegyesd községek tagsági kötelezettségükről lemondanak, Bubb Károly elhunyt, a tagok sorából törölendők. Máyer Vendel (Sármellék) lemondását bejelentette, de tagsági kötelezettsége csak 1913-ban jár le, miért is lemondása el nem fogadható.

Kovács Aladár (Zalaerdőd) tagnak jelentkezik. Közgyűlés a titkár előterjesztését egyhangulag elfogadja.

XX.

Országos Központi Hitelszövetkezet a Zala-lyömörö községben alakítandó hitelszövetkezet f. hó 7-én d. u. 2 órakor tartandó közgyűlésére hívja meg az egyesületet.

Tudomásul szolgál.

XXI.

O.M.G.E. kéri, hogy a kiadásában megjelenő Magyar Földmives Naptárát nagyobb példányszámban rendelje meg az egyesület.

Közgyűlés kimondja, hogy fedezet nem a lévén, Magyar Földmives Naptára nem rendelhető meg.

XXII.

József Főherceg Szanatórium Egyesület adományt kér.

Közgyűlés e célra 10 koronát szavaz meg.

XXIII.

Titkár előadja, hogy az egyesületi felügyelői lakás oly nedves, hogy a hatósági orvos annak száraztatását szóbelileg elrendelte.

A benyújtott legelőnyösebb költségvetés szerint a javítási munka 253.31 koronába kerül.

Sziveskedjék a közgyűlés a tatarozási munka végzése iránt határozni.

A közgyűlés kimondja, hogy az építőmester újabb költségvetés benyújtására szólítottassék fel azon kikötéssel, hogy a lakás szárazzá tételére felelősséget vállalni köteles.

XXIV.

Kertesi Elek ajánlja faimregnáló szerét. Kéri, hogy a leírás, esetleg a hivatalos lapban közléséssék.

Tudomásul vétetik.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárja.

k. m. f.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Zalaegerszegen, 1910. évi december 5-én Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottságának ülésében:

Jelen voltak Hertelendy Ferencz elnökle alatt: Gróf Batthyány Ernő, Gróf Batthyány Pál, Csertán Károly, Csutor János, Dezső Béla, Elek Ernő, Flandorffer Ignác, Forster Elek, Koller István, Malatinszky Ferencz, Mesterházy Jenő, Nagy Pál, Oltay Guidó, id. Stádel János, és Szücs Dezső bizottsági tagok és Sárközy Viktor m. b. előadó.

Elnök a gyűlést megnyitván, felszólítja előadót a tárgysorozat előterjesztésére.

Előadó az 1911. évi költségvetést a működési tervvel való indokolással a következőkben terjeszti elő.

Tekintetes Mezőgazdasági Bizottság!

A vármegyei központi mezőgazdasági bizottság szervezése és ügyrendje tárgyában alkotott szabályrendelet értelmében ez évben is kötelezőszerűleg be kellene számolni a mezőgazdasági bizottság 1910. évi kiadásairól a zárszámadásoknak a törvényhatósági bizottsági közgyűléshez való benyújtásával, azonban a költségvetés szerinti összegek kiutalásának, illetve folyósításának hiányában ez évben sincs a bizottság abban a helyzetben, hogy zárszámadásait elkészíthesse.

Az 1907. évi költségvetésben felvett s 1908. évben kiutalt, gyümölcsfák beszerzésére előirányozott összeg, részben gyümölcsfák beszerzésére, részben a Sümegvidéki Gazdakör ily irányú költségeinek fedezése alakjában felhasználott.

Az előadói állás javadalmazására szolgáló összeget a vármegyei gazdasági egyesület előlegezte, miért is az 1910. évi kiadási tételekből ezen összeg terhelte a bizottság számadását tartozás fejében.

A működési programra vonatkozólag van szerencsénk a következő előterjesztést, illetve javaslatot tenni.

A földmivelés és termelés javítása céljából javasoljuk, hogy a bizottság vető és gabonatisztító gépeket osszon ki a kisgazdák között s ezen gépeket az illetékes gazdakörök kezelése vagyis felügyelete mellett adja ki használatra az érdekelteknek.

Amely fontos a helyes gazdálkodási rendszer szempontjából a különböző földmivelő, vető, gabonatisztító gépek alkalmazása, ép oly fontos a talaj termőerejének fenntartása, illetve a talajból elvont tápanyagok helyes visszapótlása.

Tekintettel arra, hogy a talaj tápanyagának pótlása, a termések fokozása céljából a kisgazdák is mind nagyobb és nagyobb mértékben alkalmazzák a műtrágyákat;

tekintettel arra, hogy a műtrágyák okszerű alkalmazása felől gyakran tájékozatlanok a műtrágyákkal elsőízben kísérletezők;

tekintettel arra, hogy a tisztességtelen kereskedelem gyakran nem megfelelő áruval látja el a műtrágyák vásárlásához kellőképp nem értő gazdaközönseget:

javasoljuk, hogy a bizottság megkönnyítendő a kisgazdák számára a műtrágyák beszerzését, ép úgy, mint a vetőmagvaknál már néhány éve gyakorlatban van, szerezzen be műtrágyákat s azt a kisgazdák számára a beszerzési árban, illetve kisebb mennyiségeket is a nagybani árban szolgáltatassa ki. Ily módon a gazdaközönseg biztos, jó anyagot olcsóbban szerezhet be, másrészt amennyiben egy határozott napra összpontosítaná a bizottság a műtrágyák kiadását, az azok alkalmazásában járatosok részére ugyanezen alkalmakkor a szükséges utbaigazítás és tanács is meg volna adható.

Tekintettel ama sokoldalú versenyre, amely a műtrágya kereskedelemben észlelhető; tekintettel arra, hogy a tisztességtelen verseny árát legtöbbször a gazdák fizetik meg:

javasoljuk, hogy nemcsak a kisgazdák, hanem a középbirtokosok részére is szerezzen be a bizottság műtrágyákat, lépjen e célból közvetlen összeköttetésbe a kartellel vagy a gyárakkal, amidőn is azt hiszem, egységes ár, előnyös ár, megbízható szállítás és a szállított anyag tartalmának biztosítására vonatkozó garancia könnyen megszerezhető, illetve kieszközölhető lesz.

Ezen minderesetre nagyobb pénzügyi műveletet igényelő tervezetűre vonatkozó javaslatomat, amennyiben a t. Bizottság azt magáévá teszi, a lebonyolítási tervvel együtt annak idején illetékes helyen az esetleg kiküldendő bizottságnak elő fogom terjeszteni.

A szőlő- és gyümölcstermelés fejlesztése, javítása, illetve meghonosítása érdekében javasolom, hogy a Göcsejben, a lendvai és novai közigazgatási járásek azon részeiben, ahol a szőlők felújításával most kezdenek foglalkozni s ahol a felújítási eljárások, sőt maga a szőlőoltási eljárás is ismeretlen, tartassanak szőlőoltási tanfolyamok, melyek keretében gazdasági tanfolyamok is tarthatók, a további szőlészeti és gazdasági teendők ismertetése céljából. A gyümölcs-tenyésztés meghonosítása, illetve terjesztése céljából célszerűnek vélem ez évben is gyümölcsfák beszerzését és díjtalan kiosztását. Tekintettel azonban arra, hogy nagyobb termések esetén a megye azon részein, ahol a gyümölcstermesztés már meghonosultabb, a termés értékesítése nehézségekbe ütközik, javasolom, hogy a termés értékesítése céljából létesítsen a bizottság egy központi szervet, amely központi szerv a külfölddel állandóan érintkezésbe állva, a gyümölcstermelés elhelyezését könnyen lebonyolíthatná, e mellett szakzerű kezelésre és esomagolásra oktatva ki a közönseget, a termés értékét ily módon is tetemesen növelhetné.

A vetőmagvak beszerzésére vonatkozólag, melyet a szabályrendelet a bizottság tevékenységi ügykörébe felvett, javasolom, hogy egy a kisgazdák, mint a középbirtokosok részére szerezzen be a bizottság magvakat az esetben, ha erre vonatkozó megrendeléseket gyűjtött. Tekintettel a magvak (különösen heremagvak) mai rendkívüli magas áraira, az ilymódoni beszerzés, vagyis a nagybani vásárlás csakis előnyére válhatik a gazdaközönsegnek.

A vetőmagvak tisztán tenyésztése s általában a közérdekre való tekintettel az 1895. évi XLVI. t.-cikknek a heremagvak termelése és forgalomba hozatalára vonatkozó szakaszai szigorú betartása iránt tegyen megfelelő intézkedést a bizottság.

A vetőmagvak beszerzését nagyban megkönnyítené a termelt vetőmagvak helybeni feldolgozása s azoknak kellő tisztítás után a termelők között való ismételt kiosztása. E célból — amennyiben a bizottság anyagi helyzete azt megengedi vagy az elnyerendő államsegély arra képezi — javasolnám iökéletes lóheretisztító gépek beszerzését s az eloséptelt magvaknak központi kitisztítását, esetleg a tisztított magvaknak állami kirendeltség útján való helyszíni ólomzárólasát.

A vetőmagvak ily módoni előállításával és

kezelésével előkészíthető lenne a megyei heremagtisztító és ólomzáró központ, mely nem csak a mag beszerzése, de annak értékesítésére is rendkívül előnyös befolyással bírna.

Az állattenyésztési ágazatok érdekeinek előmozdítása céljából szükségesnek tartanám az apaállatok szükséges számú beszerzésén kívül odahatni, hogy azok csakis megfelelő minőségben legyenek beszerezhetők s ha azok tartása bérben eszközöltetik is, a tulajdonjog feltétlenül az illető közönseget illesse meg s hogy az országos állattenyésztési alap igénybevitelével s az esetleg nyújtandó államsegéllyel minél nagyobb számú, egészséges, tenyészképes anyag helyeztessék el a tenyésztőknek.

A nagyobb számú, nemesebb, értékesebb tenyészanyag beszerzése okvetlen maga után vonná, legalább az ujonnan beszerzett állatokra nézve, a biztosítási kényszert, miért is az állatbiztosító szövetkezetek propagálását s azok fokozatos kiépítését a bizottságnak szintén tervbe kell vennie.

Az állatbiztosítás fokozatos terjedésével a kötelező oltások iránt is oly mérvű intézkedés volna fogantatosítandó, hogy mindazon helyeken, amelyek nagy számú új tenyészanyag szerzetetett be, — a védőoltás megkönnyítésével — az ujonnan beszerzett állatok kötelező oltása elrendeltessék.

A mezőgazdasági bizottság az általa adandó szakvéleményekre és a mezőgazdaságot érdeklő szabályrendeletekre vonatkozólag akként fog eljárni a jövőben is, miként az eddig gyakorlatban volt, vagyis az egyes kérdések aktuális válsása idejében fogja azokra vonatkozó véleményét megadni, illetve javaslatait előterjeszteni. A mezőgazdasági iparágak közül a kosárfonó háziiparnak nagyobb mérvű felkarolását s lehetőség szerint kosárfonó szövetkezetek alakítását javasolom a bizottságnak. A már meglevő ez irányú ipari telepek a háziipari szövetkezetben tömörülőknek nagyon jól tudnánk már foglalkoztatni s mindkét félre s közgazdaságilag is nagy haszon származnék ezen iparág ilynemű fejlesztéséből.

A költségvetésnek a tervezet szerint való elfogadását s a tényleges 1088.72 korona bevétel és a tényleges 2850 korona kiadás közötti különbözetnek államsegély útján való megszerzése iránti intézkedés megtételét javasolom a bizottságnak, nehogy az alap nagyobb mérvben használva ki, mint amily mérvben jövedelmei vannak, az fokozatosan annyira lepadjon, hogy a bizottság működési tervzetére semmi támpontot se találjon.

Gróf Batthyány Ernő a titkár által előterjesztett működési tervzetet elfogadja, azonban a következőket jegyzi meg. — A gyümölcsfák kiosztását a maga részéről is nagyban helyesli, azonban ezen munkát mindaddig meddőnek tartja, míg a vértetű elleni védekezés nem lesz szigorúan végrehajtvá. — A lóheretisztító gépek beszerzését is nagyon helyesnek tartja, azonban sajnálattal tapasztalja, hogy dacára a tisztogépek elterjedésének, a kisgazdák lóheresei arankával fertőzöttek.

Indítványt tesz az iránt, hogy az alispán ur felkérendő volna, hogy az idevonatkozó törvények szigorú végrehajtását elrendelni sziveskedjék.

Csertán Károly szükségesnek tartja, hogy a lóheremagot árusító kereskedők is a legszigorúban ellenőriztessenek.

A központi mezőgazdasági bizottság a működési tervzetet az előadott indítványokkal kiegészítve, valamint a költség előirányzatot elfogadja.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Hertelendy Ferencz,
m. b. elnök.

Sárközy Viktor,
m. b. előadó.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti szépségét?

Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Hivatalos rovat.

I.

Zalaegerszeg r. tan. város tanácsa közhírré teszi, hogy az italmérők és magánfogyasztók, akik 1911. évi boritaladjukra nézve kiegyezni kívánnak az egyezség megkötése végett Krausz József fogyasztási adó kezelőnél f. évi december 31-ig jelentkezhetnek.

Mindazon italmérők és magánfogyasztók, akik az 1911. évre nem kötnek egyezséget, kötelesek összes borkészletüket legkésőbb 1911. január 1-ig a városi fogyasztási kezelőnél bejelenteni. Akik ezen bejelentést elmulasztják, jövedéki kihágást követnek el és ellenük az eljárás folyamatba fog tétetni.

II.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter folyó évi december hó 15-én kelt 117350 sz. távirati rendelete értelmében az osztrák földművelési miniszter 48080/9193. sz. táviratával ragadós száj- és körömfájás behurcolása miatt Zalaegerszeg városból hasított körmű állatok Ausztriába bevitelét megtiltotta.

Enek következtében Ausztriába hasított körmű állatok csak a folyó évi 1797 sz. állategészségügyi értesítőben közölt kijelölt helyekre az elszállítandó állatok származási helyén esz-közlendő előzetes vizsgálat mellett szállíthatók.

Zalaegerszeg, 1910. december 16-án.

Dr. Korbai, polgármester.

Hírek.

Karácsony.

A Karácsony, a fényűlato, gyertyavilágos karácsony minden évben elhozza a zuzmarát, a havat, a fehér házfödeleket, a maga kedves és barátságos hangulatait; elhozza mindig, kivétel nélkül, elhozza még akkor is, ha valójában osz és esős az idő, ha nyoma sincs a hónak s a szép fehér takaró helyett fekete sár disztelenkedik. Mert benn a szobában, a karácsonyfa fényessége mellett mindig azt képzeljük, hogy odakünn kicsiny, fehér, lassan alászálló pontocskákkal van tele a levegő és nagy, oszillogó, világító lepel főd mindent. Hogy odakinn pihés bundájú emberek járnak és a lábuk alatt halcan és ritmikusan ropog, szinte esőndesen zenél a hó. Hogy zörgő kocsik helyett szánkók csilingelnek, repülnek az utcákon és az emberek arcát pirosra esipi a hideg.

Az öröm, amely az emberek szívét Karácsony előtt betölti, általános. Az utcán sietők és az otthon üldögélők arcán egyaránt valami boldog mosolygás, öröm, izgatottság játszadozik, sőt még azoknak az arcára is lopózik valami esőndes derű, akiknek igazán nincs miért örülniök.

És Karácsony estéjén, a fényben uszó, ragyogó kirakatokkal ékes város palotáiban és a kis falvak házaeskaiban halkán beszélgető, esőndes, kíváncsi gyermekek ülnek összebujva. A másik szobában, amelynek ajtaja zárva van előttük, valami esodát rejtenek. A gyönyörű, a tüneményesen szép illúzióknak esodája ez: a kis Jézuska van ott, aki megleste a jó és a rossz gyermekeket és érdemük szerint fogja jutalmazni őket. Ott van a másik szobában, de mindjárt elröppen, és tündérfényes, roskadozó águ karácsonyfát hagy emlékül; emlékül annak, hogy ő maga ezen a napon született, a legszegényebben, a legalázatosabban; egy egyszerű kis jászolban, hogy onnan elindulva, megváltsa a világot.

A házak ablakai kivilágosodnak. Egyikre-másikra egy-egy fenyőfaág elmosódó árnyéka vetődik. A gyermekek mind izgatottabban állnak a bezárt ajtó körül. És egyszerre a kules esőndesen megfordul, az ajtó kitarul és ott áll káprázatos fényözönben a fényűlato karácsonyfa.

Megújhódik lelkekben a betlehemi misztérium szent hangulata. Ünnepi áhitatban fonódnak össze a szívek s úgy érezzük, mintha minket mindnyájunkat is átölelve tartana a világot megváltó szeretet. (of)

Gyászír. Schreiner Ferenc Károly premontrai kanonok, volt főgimnáziumi tanár e hó 14-én 44 éves korában meghalt a zalaegerszegi közokrházban. A megboldogult kihűt tetemét 23-án temették el a zalaegerszegi temetőben. A gyászestéről a csornapremontrai kanonokrend jelentést adott ki.

Köszönet nyilvánítás. Ekler Sándor ur az iparos tanonc munkakiállításán résztvett tanoncok jutalmazására 5 K-át volt szíves adományozni, fogadja az ipartestület halás köszönetét.

Orvosgyűlése. Az orsz. orvosszövetség megyei fiók szövetsége dr. Thassy Gábor m. t. főorvos elnökle alatt népes rendkívüli közgyűlést tartott e hó 20-án Zalaegerszegen. Az egyetlen tárgya a betegsegélyző pénztáraknál elvállalandó pénztár-orvosi állások végleges rendezése képezte. Ez ugyan nem történhetett meg, mert a közgyűlés beható eszmecsere után elhatározta, hogy egyelőre csak a régi szerződések alapján vállalnak a szövetség tagjai pénztár-orvosi állást s amennyiben a pénztár a végleges rendezést haladéktalannak minősíti, ez esetben csak a törvényesen megállapított magánorvosi díjazás mellett hajlandók a pénztár tagjainak orvosi kezelés tekintetében rendelkezésre állani. A határozat alapjául a belügyminisztériumhoz intézett megyei felirat szolgál, mely az orvosszövetség és a m. t. főorvos előterjesztésére szöve teszi azt az anomáliát, hogy — miután a pénztár által kiadott s az orvosokra is vonatkoztatott szolgálati és fegyelmi szabályzat a tételes törvényekkel ellentétben áll, — a pénztár-orvosi állás a hatósági orvosi állással összehasonlíthatatlan és mint ilyen a közszolgálat hátránya nélkül meg sem engedhető. Miután ez ügyben ezideig döntés nem történt, a végleges rendezést el kellett odázni. A fentebb hozott határozatot a szövetség közölte a betegsegélyző pénztárakkal. Csakugyan üdvös volna már ezt az országos érdekű ügyet nálunk is közmegelegedésre megoldani.

Hangverseny. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör tánnoccal egybekötött hangversenyére, amely páratlanul fényesnek ígérkezik, Sándor Zsigmond kir. mérnök karnagy buzgó vezetése mellett nagyban folynak a próbák. A hangverseny 1911. január 7-én szombaton az „Arany Bányá” dísztermében lesz a következő műsorral: 1. Nyitány Rossini „Sevillai borbély” című dalművéből, előadja a Z. I. és M. Kör zenekara. 2. „Elkészt attaque” irta és felolvassa báró Kemény Elemérné. 3. a) Beethoven szimfónia 2. tétel. b) Sibelius „Valse Triste” a „Kuolema” c. dráma zenéjéből előadja a Z. I. és M. K. zenekara. 4. Hármás és vegyes kar Haydn „Teremtés” oratoriumából, előadja a zalaegerszegi női kézimunka tanfolyam volt növendékeiből és a Zalaegerszegi Daloskórból alkotott vegyeskar. A „Hármás” magánzólamait éneklik Grész Elza, Kecskés Dezső és Fendrik József. A meghívók a hangversenyre a napokban mennek ét, jegyek az ünnepek után Laub

J. Henrik órás (Kazinczy-tér 2 sz. a.) üzletében kaphatók.

Szilveszter este Keszthelyen. A keszthelyi daloskör mint minden évben, úgy az idén is nagyszabású hangversenyt rendez Szilveszter estén. A 7 számból álló élvezetes műsorból bennünket örömdetesesen érint, hogy abból kettőt zalaegerszegi erők töltenek be. Így Sándor Zsigmond főmérnök Beethoven és Hubayból ad elő szülő hegedű számokat, míg Hantke Emil pü. titkár „Másodszerelmem” című saját szerzeményű verses meséjét olvassa fel. Örömdünk, hogy eme kiváló tehetségeinket más városok is kezdik immár értékelni. A hangverseny, mely táncocall lesz egybekötve és amelyen ősi szokás szerint Keszthely egész intelligens közönsége megjelen, az Amazon-szálló nagy termében fog megtartatni.

Estély. A „zalaegerszegi jótékony uőgyelet” 1911 évi január hó 1-én este 8 órakor a Korona-szálloda helyiségében 1 korona 20 fillér belépődíj mellett jótékony célú teastést rendez. Felkértenek az egylet mélyen tisztelet tagjai, hogy az estélyen minél nagyobb számban megjeleni sziveskedjenek.

Szegénygyermek karácsonya. A jótékonyság minden esztendőben feldiszi a szegény gyermekek karácsonyfáját is, hogy a szent estén ne érezzék elhagyatottságukat s nekik is jusson a szeretet ajándékaiból. — Pénteken délután az ovodás gyermekek részére osztott ki téli ruhát a felügyelő bizottság, a külső ovodában. A kedves kis házi ünnepegy bemsősgteljes melege szinte elfeledtette ennek a szűk helyiségnek korszerűtlen szegénységét. Hatvan gyermekre tervezték, de összezsufoltak benne nyolevanat s még ki kellett zárni negyvennél többet. És az óvodába járó gyermekek mégis vidámak, egészségesek, úgy mennek a szűkös kis helyre, mintha haza sietnének. Mert ott várja őket a jó néni, aki valamennyiöknek szerető édesanyja. Árvay Emilia ovónő rajongó lélekkel él nemes hivatásának s az ő jó szívének okozott talán legnagyobb örömet, amikor s néhai dr. Mangin Károly alapítványainak kamataiból felruháztak huszonhárom szegény gyermeket. Az adományokat gyarapította Németh Gyula cipésmester, aki négy pár cipőcskéveit tett boldoggá négy apróságot. Az ünnepegyen megjelent Hajik István, az óvoda felügyelő bizottság elnöke is, aki emberszerető szívvel karolja fel a gyermekvédelem ügyét. — Tegnap délután a Zalaegerszegi Karácsonyfa Egyesület jótékony hölgyei gyűjtötték össze a szegény gyermekeket a szent fa tövében. Évről évre megújul ez a magasztos karácsony esti ünnepegy, amelynek hangulatával a nemes lelkek jóssága árad felénk. A legfájóbb seb: a gyermekek nyomorusága enyhül meg évről évre, a Jézus nevében, aki egymást szeretni tanította az embereket. Legyen áldott a kéz, amely a szegényeknek ad és jutalmazza meg a kis Jézus mindazokat, akik szent karácsony ünnepegyen elhagyatottakra gondolnak.

Tisztviselő-telep Csáktornyan. Zalaegerszeg ugszolván hivatalnok város, még sem sikerült mindeztideig egy tisztviselő-telepet létesíteni. Pedig a jó, száraz és jutányos lakásokra ugyan csak nagy szükség volna. Csáktornyan már nagyobb eréllyel fogtak a dologhoz s kilátás van rá, hogy 25—30 családi házat építenek a tisztviselő részére, akik a házak árát házbereikkel törleszthetik.

A perronjegy. Egy idő óta rettenes nagy szigorúsággal ellenőrzik, hogy senki jegy nélkül a vasuti állomás perronjára ne léphessen. Hát jól van. Legyen rend és ne eresszék a közönséget olyan helyre, ahol esetleg még szerencsét-

NÉVJEGYEK, MEGHIVÓK

LEGSZEBB KIVITELBEN ÉS JUTÁNYOS ÁRON KÉSZÍTETNEK

UNGER ANTAL KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

lenség is történhetik. De az már egy kissé bizonyos kórikus, amikor a falusi állomásokon csak belépőjegy mellett szabad megközelíteni a pályatestet, miután perron nincs. Aki fizet egy hatost, az elgázolathatja magát a vonattal, aki nem fizet, annak a kerítésen kívül a helye. Kisebb forgalmu városi állomásokon sincs sok értelme a perronjegynek, amely feljogosítja az embert, hogy a korláttal körülvett folyosóra léphessen. Hiszen az a folyosó arra is való, hogy az utazók kísérlőnek vagy a vonatra várakozó helybelieknek szolgáljon menedékkül. De már nálunk ugy állanak a dolgok, hogy nem a közintézmények vannak a közönségért és a közönség jogos igényeivel az ördög maga sem törődik, amíg ehhez legalább egy hatos ára jogot nem váltott.

Zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyesülete rendes évi közgyűlését 1911. január 1-én délután 3 órakor tartja saját helyiségében, melyre az összes tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Bucusu vacsora. Víz Géza vármegyei aljegyző nyugalomba vonult. A vármegye tisztkara mult héten társasvacsorán vett bucsut régi tisztársától. A bucsuvacsora a „Korona“ szálloda emeleti termében volt. Árvay Lajos alispánnal az élén megjelent az egész központi tisztkar. A társaság vidám hangulatban a késői órákig együtt maradt.

Elutasított petíció. A kir. Kurián kedden hirdették ki a baksai petíció ügyében hozott határozatot. Tamás Jenő függetlenségi 48-as jelölt, aki dr. Hajós Kálmánnal szemben 26 szavazattal kisebbségben maradt, petícióval támadta meg a mandátumot. A kérvényezők 218 szavazatot jeleztek fertőzöttnek, a Kuria azonban csak 7 olyan szavazatot talált, amelyek érvénytelenítés alapjául szolgálhattak volna. Ezért a Kuria a bizonyítást el sem rendelte.

Közjegyzői kinevezés. Dr. Isoó Viktor zalaegerszegi kir. közjegyző helyettes esáktornyai közjegyzővé nevezetett ki.

Az iparostanulók kiállítása. A jövődi iparosok működésének egy kis perspektívájában gyönyörködhetett a mult héten a zalaegerszegi közönség. Az iparostanulók kiállítása nyújtotta ezt az ipartestület nagytermében. A különféle iparágak ifju művelő dícséretre méltó igyekezettel elkészített munkákkal jelentek meg a kiállításon s nem egyik valóságos mester munkát produkált. Különösen kivált Berghoffer László géplakatos tanulónak a munkája. Egy miniatűr stabil gőzgép, mely működésében is a legprecízebb munkának bizonyul s nem mindennapi tehetségre vall. A fiatal gépész különösképen 20 korona jutalmat kapott. Ugyanekak 10 korona külön díjat nyert Kőnig Károly késestanuló is, aki több szép munkájú kés mellett 14 érdekes mintában mutatta be a kés létrejvetelének fázisait. Hajgató Ferenc festőtanuló egy egész esomó olajfestményt tünt fel, melyek tagadhatatlanul érdekesek, bár több bennük a jóindulatu igyekezet, mint a művészet; ő is 15 K külön jutalmat kapott. A többiek közül első díjat, 5 koronát kaptak: Szita Jenő, Braun Pál, Szücs Jácint, Zsáli Miklós, Vincze István, Skrapec Ferenc, Borsa Elek, Háy József, Györe Lajos, Puer Sándor, Fülöp Ferenc és Fülöp János. Két koronás második díjat nyertek igen sokan s csaknem az összes hátralevők egy-egy korona jutalomban részesültek. A mesterek közül az orsz. iparegylet érmét, a tanulókat oktatása és nevelése terén szerzett érdemeikért Lusker János, Vámosi István és Bőrcz János nyerték el. Külön dícséretet érdemel Lendvay Pál is, kinek két tanulója nyert már második évben díjakat. A tanulságos és az iparostanulók ambícióját nagyban fokozó kiállítás anyagi haszonnal is járt nem egy kiállító, amennyiben több tárgyat sikerült eladni.

Itt adjuk közre az ipartestületi elnökség részéről a kiállító tanoncokhoz intézett azon értesítést, hogy a jutalmak — a közbejött akadályok miatt — újév napján fognak kiosztatni.

Jótekonyság. Hirsch Gusztáv ságori földbirtokos a zalaegerszegi izraelita szegények számára két öl tüzfát volt szives küldeni, mely nemes adományért halás köszönetet mond Rosenberg Zsigmond, szentegyleti elnök.

Mezőgazdasági és háziipari tanfolyam. A somogyszentimrei földmives iskolánál 1911 évi január és február havában nyolc hetes mezőgazdasági és háziipari tanfolyamot tartanak azon

célből, hogy kiszagadják ait a mezőgazdálkodás legfontosabb ismereteire és a gazdálkodásnál szükséges eszközök (bognár munka, kefe, seprű, kosár) készítésére megtanítsák. A tanfolyam teljesen ingyenes, a résztvevők díjtalanul kapnak lakást, ételmezést, mosást, sőt a tanfolyam alatt készített háziipari tárgyak sikerült példányait is haza vihetik. A tanfolyam 1911. évi január hó 4-én kezdődik. Felvétetnek kiszagadják 16 évet betöltött fiait, akik jelentkező levelükhöz a község előljáróságától a belépni óhajtó korát és erkölcsi magaviseletét tanúsító bélyegmentes bizonyítványt esatolnak.

Tisztújító közgyűlés Nagykanizsán. Nagykanizsa város képviselőtestülete 22-én az adóellenőri állás betöltése céljából, Árvay Lajos alispán elnöklte alatt, tisztújító közgyűlést tartott. A közgyűlésen megjelent alispánt Dr. Fried Ödön képviselő üdvözölte. Az adóellenőri állást Horváth István adótitzzel, ennek helyét pedig Vajkovic János adóhivatali díjnyokkal töltötték be.

Adományok. Dr. István Vilmos megyés püspök ur ömoltósága 50 K és öz. dr. Mangin Károlyné urasszony 10 K-át adományoztak a zalaegerszegi népkönyvtárnak, amely kegyes adományokért halás köszönetét fejezi ki a népkönyvtára vezetője.

Uj fényképész városunkban február hó 1-ével megnyitja ujonan berendezett műtermét (Kossuth L. u 40 sz alatt) a fővárosban is előnyösen ismert Szigeti fényképész. — Ez annyival örvedesebb városunk közönsége, mert módjában lesz műizlését kielégíteni. Szigeti budapesti műterme készítette ugyanis a főrendi ház tagjairól, Ófelsége részére a fénykép albumot, melylyel rendkívüli sikert ért el és melyért Ófelsége legmagasabb írásbeli elismerését fejezte ki Szigetinek. Ugyanekak a Curia, kir. Itéltőháza és számtalan előkelő testületek csoportképeinek elkészítésével bizatott meg Erzsébet kir. főherozegasszony mindezen sikereiért Kamarai fényképészévé nevezte ki. Rememélhetjük, hogy a nálunk is szivesen látott leend a törekvő és szép sikereket elért fényképész.

A kivándorlási ügynök. Hiábavaló a hatóságok minden übersége, az utlevél nélküli kivándorlást nem tudják megakadályozni. Mindig akadnak merész ügynökök, akik átszállítják a határon az Amerikába igyekvő embereket. Akik nagyban dolgoznak, azokat könnyebb elesipni; épp ezért most már falusi embereket szerződötnek, akik gyanutlanul fuvarost esipett el a rendőrség, a szállítmánnyal együtt. Dani János már régóta foglalkozik ezzel a mesterséggel. Felpakol 5—6 embert, akik fejenként 10 koronát fizetnek a fuvarért; elviszi őket Stájerba, ahol az ügynök szintén ad neki minden koponya után 20 K-át. Az üzlet tehát elég jövedelmező. — Ezuttal azonban Dani uram rajtvesztett. A nagykanizsai rendőrség valahogyan megneszelte, hogy egy szekér ismét utnak indul a határ felé. Egy rendőrbiztos két emberével a sormási koresmában várta az utasokat. Alkonyatkor meg is jelent Dani szekere. A gazdán kívül öt férfi ült rajta, akik szörnyen megrémültek, mikor feltartóztatták őket. A rendőrbiztos felszólítására az emberek lekászolódtak ugyan a szekérről, de rögtön futásnak eredtek. Csak Györkös József pölöskefői 25 éves legényt sikerült elfogni, aki azután bevallotta, hogy társai is mind Pölöskefőről valók s Kincses József ottani lakos közvetítette az üzletet Dani Jánossal. Az emberek 4—500 koronával indultak el Amerika felé. Az ügynökök és a kivándorlók ellen megindították az eljárást.

Felmentett bicskázók. Még Szent István napján történt, hogy a nagyradai koresmában Tóth János kiseradai legényt ugy összeszurkálták a pajtásai, hogy holtan vitték haza. A bicskázók a mult héten állottak a nagykanizsai kir. törvényszék előtt s a bíróság az összes vádlottakat felmentette, mert a jogos védelmeit beigazolták láttá. — Tóth János régen haragban volt Herman Imre és Kálmán nagyradai legényekkel. A haragosok keresték az alkalmat, hogy leszámolhasanak. Egy egy találkozásnál már össze is tüztek, de nagyobb kárt azért nem tudtak tenni egymásban. A nagyradai szentistvánnap buosu előtt Tóth János megizente Hermanéknak, hogy be ne tegyék a lábukat a koresmába, ha jót akarnék. Persze a Herman fiuk épen ezért nem maradhattak el s ötödmagukkal megjelentek a koresmában. Tóth János egy kissé váratott magára, de később beállított s nem volt kisebb kívánsága, mint hogy Heruan Imre azonnal

kotródjék haza. Erre kitört a szóharc, majd Tóth bicskát rántott s nekirohant ellenfeleinek. Az ütközet rövid ideig tartott. Hermanék szintén késeket kaptak elő s Tóth Jánost össze vissza szurkálták. Tóth néhány pere alatt elvérzett. — Herman Imre, Fülöp János, Tóber József és Herman Kálmán nagyradai legények halált okozó súlyos testi sértéssel vádolva kerültek a bíróság elő, de a tanuk mind megerősítették azt, hogy ők csak védekeztek Tóth János dühöngései ellen s ezért a vádlottakat a kir. törvényszék felmentette.

A háziszolga. Körmeden Donner Géza szállodás szolgálja: Masszarik János makói születésű 19 éves suhanc a gazdájától 1424 koronát elemelt s aztán bucsuzás nélkül Zalaegerszeg felé vette utját. Itt már kellő aparáttal várta a rendőrség, de a jómádár ugy látszik nesztét vette a dolognak, mert ezideig nem sikerült kézrekeríteni.

A hamis váltó. A kultura haladásával lépést tart a bünök terjedése is. Ma már nem mindennapi eset, ha az intelligens emberek számára feltalált bünök mezején találjuk derék parasztjainkat is. Novák István murabaráti lakos is urias büntetetre vetemedett a napokban. Egyszerűen ráhamisította két jómódu ismerősének: Zorkó Mihály és Mikolics Márton murabaráti lakosoknak a nevét egy 210 K-ás váltóra s azt a belatincei takarékpénztárnál leszámította. A kapott pénzen azonban csak egy jóizüt mulatott. A józanodás már nagyon keserves volt. A esendőrség már át is adta az ügyészségnek.

Vásár után. A vásár utáni áldomások keserves tapasztalataival és egy féltucat súlyos sebbel gazdagabban érkezett haza a minapi baksai vásárról két lenti-szombathelyi polgár, névszerint Bruncsics Antal és Bruncsics Sándor. Hazamenet betértek a mumori esárdába egy kis bufelejtőre, hol Kaszás János, Máhomfai János, Farkas János, Kondákor István és Kovács János mumori lakosok már alaposan beszedve a jóból, belekötötték a két gyanutlan idegenbe. Sikerült is őket oly fényesen megfurdalni, hogy csak odahaza vették észre a hareban kapott sebeiket. Mindkettő súlyosan megebesült ugy, hogy most orvos kezelés alatt állnak, illetőleg fekszenek odahaza. A garázdálkodó társaság ellen folyik az eljárás.

Lopások. A téli időjárásal ugy velejár az apróbb lopások serege, hogy már szinte eredménytelen napszámba vehető, ha valami lopási eset nem kerül napfényre. E hét krónikájában a majorság tolvajok dominálnak. — Biró Istvánné kálocfapusztai lakostól hét darab tyukot tulajdonított el Kolompár András és Tini, két rovott multu ságori cigány, kikről azt sem lehet megállapítani, hogy testvéri vagy házastársi viszony kapcsolja-e össze őket. Természetesen, ha már megtették, legalább tagadnak körömszakadtig. — Balcz Aladár belatincei lakostól 15 darab, Zvér Mátyás és öt társától Murabaráton 43 drb tyukot és valami 20 osirkét emelt el az ismeretlen, de feltétlenül ügyeskező tolvaj. — Vida János esentevölgyi lakos két-esevű vadászfegyvert szintén ismeretlen tettes tüntette el, mig Borosán Károly náprádfai lakos husz koronányi készpénzének s egy zsák aszalt gyümölcsének tolvaja Léránt Vendel ugyanottani suhanc személyében a esendőrség kezére került. Ezek azonban alig vehetők számba a mellett a rablóhadjárat mellett, meiyet f. hó 21-ére virradó reggel indított egy ismeretlen tolvajbanda az Egerszeghegy és az Ebergényi hegy lakosága ellen. Ezek aztán kitétek magukért: kilenc helyen követtek el lopást. Legérzékenyebben megkárosították Simon József egerszeghegyi lakost, kitől az előző napon leölt két disznájának összes földi maradványait ellopták. Loptak ezenfelül többnyire ruhaneműt, de épu gy élelmiszert és háztartási oikkeket Jabján György, Bence József, Misik Ferenc, Nagy Ferenc egerszeghegyi, Petőfi István, Salamon János, Misik János és Bán Mihály ebergényi lakosoktól, kiknek feljelentésére most a legszélesebb körű nyomozás folyik. Azóta a esácsi és henei hegyekben is garázdálkodott egy tolvajbanda, de a nyomozás adatai legfeljebb arra a valószínűsége engednek következtetni, hogy valami cigány karaván műve ez a párját ritkító büntény halmaz.

Az utjáró. Egy vén osavargó róttá az utat. Sietett nagyon, pedig ugy látszott, mintha a vándorlásnál egyéb dolga nem volna. Czipője

lyukas, a ruhája rongyos, arcán meglátszik a nélkülözések nyoma. Komoran, szegénylősen lapult a városban a fal mellé. Szinte úgy surrant be a piacra. Egyenesen a karácsonyfa árusok felé tartott, megvett néhány hatosért egy örökzöld fűcskát, a hó alá csapta és indult visszafelé. Valaki szóba eredt a vén koldussal, aki rövid szavakkal elmondta egy hosszú élet szomorú történetét. Itt született Zalaegerszegen. Szülei előkelő emberek voltak, akik katonának neveltették. A fiatal katona levetette az egyenruhát egy méltatlan asszonyért, azután elzúllott. Hosszu évtizedeken keresztül nyomorgott, amíg elért a nyomorúság utolsó állomásáig: a koplalásig. De már nem tart soká, úgy érzi. A halálra készül. Szülőföldjére vágyott utójára. Itt gyújtotta fel neki először az édes anyja a karácsonyfa gyertyáit, ismét skart utójára egy zöld galyat. Elviszi magával valami istállóba, gyertyát és süteményt vesz rá és szent estén vissza álmódja magát gyermekkorába. Azután meghal. Így szeretné az öreg csavargó. De ki tudja: meddig kell még rónia az utakat, amíg elér a csendes temetőig?

Táncvizsga. Mult vasárnap tartott Mayersberg József táncmester az ideai tanfolyam vizsgáját. A vizsga ünnepélyességét a nagyszámú disztinált közönség emelte megjelenésével. A szülők gyönyörködve szemléltek a növendékek ügyes táncát. A négyes után 20 leányka egy új baletet adott elő, mely remekül sikerült. Ezután a növendékek ajándékkal leptek meg tanítójukat, így akarván demonstrálni köszönetüket. Táncvizsgája a legjobb bizonyíték volt az ő elismert képességei mellett s bizonyára jövőben is bizalommal fogják a szülők gyermekeik oktatását rábízni.

Talált tárgyak. A mult hónapokban is akadtek feledékeny emberek, no meg becsületes megtalálók, kik a feledékeny károsultak tárgyait a rendőrséghez beszállították. A zalaegerszegi rendőrség most néhány ilyen gazdára nem talált holmi aktáit akarja lezárni és ez okból közhírre teszi, hogy a város belterületén október hó folyamán egy talált zsebkész, november hóban pedig egy pokróc, egy üveg repeolaj és három pár harisnya vesztette el a gazdáját. Az elveszett tulajdonosok kellő igazolás mellett átveheti a biztos helyre került tulajdonát a rendőrkapitányság hivatalos órái alatt.

Mayersberg József tanítói tanfolyamának befejeztével tartott vizsga alkalmával találtatott: egy kalaptű, egy esernyő, egy női kézi táská, benne olvasó, zsebkendő és keztyűk. A fenti tárgyak átvehető Popovics János kereskedelmi körü szolgánál.

A ki hashajtók használatára van utalva, gyakran nemcsak sikertelenül próbálja a sok lármával dicsért különböző hashajtókészítményeket, hanem sokszor újabb bajokat is szerez általuk. Ezért különösen fontos a hashajtószernek gondos és óvatos kiválasztása.

A székesfőváros Szent Rókus-kórház fővisei már egy emberöltővel ezelőtt megalapították, hogy a természetes **Ferencz József**-keserűviz rendkívül kedvező vegyalkatrészeinél fogva nemcsak könnyen bevehető, hanem a többi keserűgyógyszerekhez képest kisebb mennyiség bevétele után még rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt, mint azok. Ezért mint igen hatásos hashajtót a Ferencz József-vizet kiválóan ajánlják.

Az olyan helyeken, ahol ásványvíz-kereskedésekben valódi Ferencz József-keserűviz nincs raktáron, legjobb a rendelést egyenesen a Ferencz József-forások szétküldési-igazgatóságához Budapestre intézni.

„Háztartás” — a háztartásban. Tizenhét év alatt bebizonyosodott, hogy a „Háztartás”, amely Urainé Hantaller Lily kitűnő szerkesztésében jelenik meg, szinte nélkülözhetetlen támogatója és tanácsadója a magyar háziasszonyoknak. A „Háztartás”-ban minden van, ami a magyar háziasszonyt érdekl. Harmicöt rovata kizárólag a házzal, konyhával, élelkművel, gazdasággal, kerttel, baromfiudvarral stb. foglalkozik. Hasznos és fölötté tanulságos cikkeit szakemberek írják. A lapban van divat, kézimunka, gyermeknevelési rovat is, továbbá novella, regény, vers. A „Ház-

tartás” egyedül áll a maga nemében. Erről bárki meggyőződhetik, aki a szerkesztőségétől (Budapest, VII., Aréna-ut 68.) mutatványszámot kér. Előfizetési árai: egész évre 12 K, félévre 6 K, negyedévre 3 K. Államhivatalnokok, lelkészek, tanítók, jegyzők olcsóbban kapják.

A vadászó. Gróf Festetics Tasziló vadban bővelkedő erdei tövében ugyanosak sok a vadászó. Veszedeles, vakmerő emberek, akik nem félnek a vadörök fegyvereitől sem és mindent kockára tesznek, hogy szenvedélyüket kielégíthessék. Rédei Ferenc oserszegtombi lakos is híres vadász, akit már néhányszor meg is bűntették ezért a sportért. De azért nem nyugodott. A mult héten is két szarvast lőtt s hogy a nagymennyiségű húst értékesíthesse, leölt egy disznót, annak földi maradványait összevágta a szarvasok húsnak egy részét és kolbászt töltött belőle. A combokat pedig füstre akasztotta. A osendörök épen akkor ütöttek rajta, amikor a hentes mesterséggel foglalkozott.

Leopold Gyula az „Általános Tudósító”, szerkesztője és hirdető vállalat tulajdonosa Budapest 15 év óta fejt ki agilis tevékenységet, hogy a sajtó és hirdetőket érdekelt összeegyeztesse. Bátran állítható, hogy Leopold vállalata nagyban hozzájárult, hogy a reklám hazánkban is, hatásosan fejlődjék, hogy a kereslet és kínálat legkényel mesebb és legolcsóbb közvetítője minél jobban befolyásolja a versenyt. Tudják ma már üzletek, vállalatok, hogy az állandó, ügyes és észszerű reklámozás emeli hírnevüket, növeli forgalmukat, gyarapítja vagyonaikat. Nem oly könnyű azonban a sikeres reklámozás; nagy gyakorlat, tudás, intelligencia szükséges ehhez. Tudomásunk szerint Leopold Gyula nagy apparátussal dolgozó irodája kitűnően telet meg hivatásának és nagy bizalomnak örvendő, mielőtt nemcsak a legnagyobb magyarországi, hanem a legelőkelőbb külföldi cégek is állandó üzletfelei, mert kiváló szakértelemmel, felülmúlhatatlan pontossággal, odaadó lelkiismeretességgel és szolid árak mellett eszközöl hirdetések, reklámokat egy az összes, budapesti és vidéki, mint a külföldi lapokban és naptárakban

Lökötő cigányok. Tóth Péter zalamerényi gazda istállójába éjszakánként idejének betört egy csapat kőborcigány s két lovát és kocsiját elvitték.

Egger-Emulsió világhírű csukamájolaj készítményt a leghíresebb orvosok ajánlják, mert a gyenge gyermeket erősíti, angolkór, míngybetegségek, vérszegénység, számarkőhőgés, stb. eseteiben páratlan. Szoptató anyáknak is ajánlható, valamint agkori gyengeség ellen és általában gyenge, erőtlén, lábadozó egyéneknek nincs hatásosabb szer, mint az Egger-Emulsió, melynek rossz íze, szaga nincs, könnyen emészthető, miért is ez különösen a gyermek-gyógyászatban nélkülözhetetlen. Üvegje 2 korona a gyógyszerárakban. Póstan 3 üveget bérmentve küld 6 korona előzetes beküldése után: Nádor gyógyszerár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban január hó 8 napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 35.

Ha a gyermeket kényszeríteni kell arra, hogy bizonyos adag orvosságot rendszeresen szedjen, úgy már előreláthatólag kevés kihatás van arra, hogy hatása is lesz. Ha azonban a gyermek az orvosságot oly szívesen veszi, hogy az adagolási időre maga emlékeztet, úgy a jó hatás — mondhatni — már az első kánsnál áll be. Egy olyan orvosság, mint az előbbi, — tehát nem ajánlható — a közönséges csukamájolaj, az utóbbi — oly csodás hatása pedig — a SCOTT-féle EMULSIÓ. Egyetlen kísérlet mindenkit meg fog erről győzni. Aki egyszer SCOTT-féle EMULSIÓ-t szedett, az sohasem tér vissza többé a közönséges csukamájolajhoz.

Gyűjtogatás. Zsiga József szabari lakos háza a mult napokban ismeretlen okból kigyulladt, s csak a korán érkezett segély akadályozta meg, hogy nagyobb veszély nem támadt belőle. A csendőrség nyomozása közben arra a meglepő felfedezésre jutott, hogy a ravasz férfi maga gyújtotta fel a házat, hogy a biztosítási díjakhoz hozzájuthasson. A derék ember tagadásával szemben már oly bizonyítékok állnak rendelkezésre, hogy a kir. ügyészség az eljárást megindította.

Elsült pisztoly. Pöntör Imre gyeneadiási lakos disznót ölt és falusi szokás szerint megperzselte. A szomszédok körülállották a máglyát s amíg a disznó bőre szép barnára pörkölődött, elbeszélgettek. Szóba került Nagy Lajos hegyi legény új revolvere is, amelyet boldog tulajdonosa büszkén mutogatta, majd később eladására kínált. Pöntör Ferenc is megvizsgálta a fegyvert, amelyről Nagy Lajos azt állította, hogy nincs megtöltve. Egyszerre azonban a pisztoly mégis elördült s a golyó Pöntör Ferenc karjába furdott. Azonnal orvost hívtak, de a golyót nem lehetett kivenni, mert valahol a kulcsesont körül akadt meg.

Állati árak a legutolsó betevésáron 50 kilogrammonként.

	Kor.-tól	Kor.-ig
búza	10-10	—
rozsa	7-—	—
árpa	7-25	—
zab	7-50	—
tengeri	6-50	—

Szálljanak csak . . .

*Szálljanak csak, hordjanak csak
Képzletnek szárnyai!
Jöjjenek kis gyermekévek
Szertefoszott álmai!
Hadd lobogjon az a szent fa,
Rajta alma, meg dió . . .
Vigyenek a multba vissza,
Emlékezni s hinni jó.*

*Állok én is gyermekszívvel
A karácsonyfa alatt;
Azt hiszem, hogy csillagterhe
A nagy égnek rám szakad.
Meggívöl a csillogása,
Könnyel tell meg két szemem
S megfogadom: a kis Jézust
Mindig nagyon szeretem.*

*Óh, mert hiszem, hogy ő küldi
Azt a szép karácsonyfát,
Hisz fölötté, meg körötte
Látom sok kis angyalát.
Hófehérek egytől-egyig
S egytől-egyig rám nevet.
Beragyogja sugarával
Szívem édes szeretet.*

*Nem gyújt már föl nékem szent fát
Oly régóta senki sem;
Nem látom a csillogását,
Árva lett már a szívem.
Lesz-e még egy olyan estém,
Mint a régi? Nem hiszem,
Mert az idő csak elröppen
S vissza nem jö sohasem!*

Jfj. Orsits Ferenc.

Népies állattenyésztésünkért.

A földművelésügyi miniszter a gazdasági felügyelőknél feladatává tette, hogy vegyék munkába az elhanyagolt községi és közbirtokossági legelők jókarba helyezését, illetve a hol egyáltalán, vagy pedig elegendő legelő nincs, támogassák az érdekelt gazdákat megszerzésében. Ez intézkedés sokkal közvetlenebbül érinti a vidéki, de főleg a falusi lakosság érdekét, semhogy ne kellene vele behatóbban foglalkoznunk.

Mint az ország legtöbb vidékén, úgy vármegyénkben is valóságos szegénét alkotják a közlegelők a mezei gazdálkodásnak. Alig van az országban közlegelő, mely a javításnak, gondozásnak, egyszóval okos gazdasági kezelésnek még csak a színét is látta volna. Igaz, hogy a legrosszabb legelő is többet ér, mint ha egyáltalán nincs; de nagyban és egészben a meglévő közlegelők sem tudnak illően megfelelni fontos hivatásuknak. Pedig a mi viszonyaink között az állattenyésztés, de főleg a kisgazdák és birtoktalan falusi lakosok állattenyésztése a közlegelőt nem nélkülözheti. Am vitatkoznak rajta az elméleti tudósok, hogy kell-e a jó állattenyésztéshez legelő vagy sem, annyi bizonyos, hogy a mi népünk közlegelő nélkül kellő mennyiségű marhát tartani, egészséges és további tenyésztésre alkalmas állatokat felnevelni nem tud. Az az intézkedés tehát, melynek közlege-

lőnk jókarba hozatala és a hiányzó legelő területek pótlása lesz az eredménye, praktikusán veszi munkába nemcsak állattenyésztésünk fejlesztését, hanem a falusi élet gazdasági erősödésének, tehát szociális békéjének biztosítását is. A mai állapotot, amelynek közepette a közlegelők rosszassága vagy hiánya a szegényebb elemekre nézve lehetetlenné teszi az állattartást, kihát népünknek nemcsak anyagi állapotára, de táplálkozására, tehát testi és lelki egyensúlyára is.

A magyar törvényhozás már 1907-ben megalkotta az állattenyésztés állami támogatásáról szóló törvényt, melyben módot adott arra, hogy a falusi kisgazdák úgy a legelő javításánál, mint megszerzésénél is igénybe vehessék az állami segítséget. Ugyane törvény, amikor a kisebbek kivételével minden vármegyébe egy gazdasági felügyelőt állított, gondoskodott annak végrehajtását mozgató helyi szakközvegekről is. A törvény végrehajtását a közbejött politikai zavarok jóformán megakasztották. Az így származott hiányokat és véletlen mulasztásokat pótolni kell. Kívánatos, hogy e rendelkezés végrehajtásában ne csak a gazdasági felügyelők és közbirtokosságok, de a helyi élet összes vezetésre hivatott tényezői is közre munkáljanak. A dolog természetesen nem fog rögtönös eredményeket fölmutatathatni. Századok mulasztását nem lehet egyszerre pótolni és így a közlegelők kimerült talaja, elsilányodott növényzete, általánosan elhanyagolt kezelése sem fog egy-kettőre ideálissá változni. De bizonyos, hogy ha évenként csak egynehány közlegelő kerül egy-egy vármegyében gondosan vezetett és ellenőrzött javítás és kezelés alá, néhány év alatt nagyot javul gazdasági életünk mérlege.

Hiszen a két-három millió holdnyi legelőnek csak becsületesebb kezelése is mindjárt husz-harminc millió koronával gyarapíthatja a gazdasági hasznót. Az pedig sokszorosára rug ennek az összegnek, amit a legelő jókarba hozatala vagy pótlása az állatok számának és értékének gyarapításával eredményezhet. Érdemes tehát ezzel a dologgal komolyan foglalkozni és alig szerezhet magának bárki is nagyobb érdemet annál, mint aki értelmes gazdaember léte odahat, hogy a közlegelők megjavításának és helyes kezelésének gondos és aprólékos munkája mentől előbb meginduljon. Annál inkább meg kell és meg lehet ezt tenni, mert ahol ez a munka tulságos nagy költséggel járna, az állam méltányos segítsége is igénybe vehető. Természetesen a gazdasági felügyelőknek lesz a gondja, hogy az állam csak érdemes munkát támogasson, de az ilyen munka aztán meg is kapja a támogatást.

Ha statisztikát vezetnénk az egyes községekben mutatkozó békétlenség, sőt számos kívándorlási eset okairól is, az a statisztika elég nagy számokkal utalna arra, hogy hány ember gazdasági egzisztenciája ment tönkre azzal, hogy marhája kiszorult a közlegelőről, vagy semmiképpen sem tudott legelő-területhez jutni. Igen sok községben valóságos harc folyik a legelőért. Mindez pedig nagyon természetes. A legszegényebb ember is tudja és látja, hogy egy-egy állat felnevelése vagy pláne az állattenyésztés minden éven biztos és bő hasznót ad. Tehát mindenki igyekszik egy-egy állatot tartani, de ez az igyekezete meghiusul, ha nincs olyan legelő-terület, amelyen az év hét-nyolc enyhébb hónapján az állat eléljen és növekedhessék. A szociális béke barátainak szempontjából tehát igen fontos tényezők a közlegelők. Közgazdasági tudósaink pedig azt mondják, hogy a nagy export képességű, tehát igazán nagy világgiazi jelentőségű állattenyésztés számtalan jövedelmező iparágának az erős alapja és e szerint sokszorosán hat az ország gazdasági gyarapodására. Mivel pedig a népies tenyésztés javarésztben a közlegelőkre támaszkodik, minden megjavuló vagy megszerzett legelő-terület egy-egy lépést jelent állattenyésztésünk hasznos fejlődésére nézve.

Karácsonyest.

Az asszony arcának melankólikus vonásai megdurvultak egy pillanatra.
— Mindenki megemlékezett felőlem — csak ő nem.
Apathikusan nézegette az egész halom karácsonyi ajándékot; értékes, szép holmi volt vala-

mennyi és mindegyikből mintha kisugározott volna az ajándékozás oka: a részvét. A nippék, a csecebecsék, a diszkötéses könyvek mind-mind mintha azt mondták volna hogy: ideadtak bennünket neked, hogy így feleddessük a sorsod szomorúságát.

És az asszony pilláján ott éget a könny. Ő, csak éppen ő nem küldött semmit. Az ideges lelkek átmenet nélkül való hangulat változásai szerint, a következő pillanatban már szinte mosoly ült ki tekintetéből:

— Naivság! Két hét múlva lesz a válópörünk első tárgyalása, most csak nem küld karácsonyi ajándékot . . .

Pillanatokig ismételtette ezt magában, azután megreszkett egész teste egy-egy gondolatra:

— Majd éppen rám gondol és most . . . Csak azt tudnám, hogy kinek teszi boldoggá a karácsonyát . . . csak azt tudnám . . .

Nem birt megszabadulni ettől a vergődéstől. Hogy az ő volt ura ezt a mai estét másnak a társaságában tölti. S ha ez a más egy nő lesz, ő, hogy gyűlöli őt ezt a nőt. Elmosolyodott.

— Rémképek. Bizton valami kávéházban ül majd, — sóhajtott és megjelentek előtte a jó öreg képek, amik minden decemberben ott várják a részvétet a legényemberek iránt a kirakatokban s a melyek meleg érzéssel mutatják, mint sóhajta át karácsony éjszakáját a legényember a kávéházban.

Bejött a fucskaja:

— Hát apuska nem jön el? — kérdezte.

Az asszony lelkét menten lágygá tette az anyai szeretet.

— Apuska haragszik . . .

— Hisz én nem vétettem neki . . .

— Nem is rád haragszik, kincsem . . .

— De te is olyan jó vagy, anyuskám, te sem bántasz senkit . . .

Az asszony úgy érezte, hogy ha erre felel valamit, kizudul belőle a zokogás. Hogy ő is olyan jó, ő sem bánt senkit. A kis fucska szávaiban lelke arcképét látta ő maga és ezt látta volna benne mindenki, csak ép egyetlen egy ember nem, az, aki hitese társának esküdtött egy életre.

Pedig csak érzélgős itélet találhatott házaságukban oly disszonanciát, a mely kizárja a boldog együttélést. Két idegületet élő ember került egymás mellé: ez volt az egész. Egymásnak a lelkén — akaratlanul is — apró kis sebhelyeket ütöttek a kölcsönös gyanakvással és féltékenységgel és az apró kis sebhelyek rövid időközökben, sokkalt gyakrabban fakadnak fel, mint talán egyetlen mélységes seb. Ez, ha behegedt, egészen be van hegedve, amazok a legkisebb érintésre is újra meg újra fájnak. Az apró kis sebhelyek gyűltek és életükre, mely aranykődbe volt burkolva eleinte, midsürűben neheztedek az ólmos felhők. A tisztelt család, természetesen, mindennel foglalkozott, csak azzal nem, hogy engedékenységre bírja egyiket a másik iránt; részvételt teljes érdeklődésüknek ellenben sikerült elérni azt az eredményt, hogy férj és feleség „belátta”, hogy „lehetetlen” egymás mellett maradniok . . .

. . . Ez volt az első karácsonyest, amelyet az asszony férje nélkül töltött. Nem volt már ereje, hogy vissza tudja tartani a könnyeit:

— Nem kellett volna más tőle, csak egy sor írás, egyetlen sor . . . Hogy gondol reám. Talán minden más ajándékból hazugságot éreztem volna ki, csak a kezeirását akartam látni: ez lett volna a lelke igaz megnyilatkozása . . . És én ezt az embert tudtam szeretni . . .

A szobalány akasztotta meg vergődését:

— A nagyságos ur van itt! — mondta minden hangsúly nélkül.

A fucska csatakiáltása riadt fel:

— Apuska van itt!

Az asszony ajkai vonaglottak, maga elé meredt, nem idegeinek tulfeszültsége hallatja-e véle a hirt, azután csak leheltte:

— Ő van itt . . .

A férfi, villogó szemű, karsu ember, finom lelkeknek a jóízűséggel megérezte, hogy rettentően visszataszító volna itt minden banális jelenet. És természetes hangon, mintha csak egy félórával ezelőtt távozott volna hazulról, csak ennyit mondott:

— Itt vagyok.

A fucskát boldog sejtelem fogta el:

— Apuska itt marad!

A nő ajkáról a boldogság szava hallatszott:

— Apuska ezentul mindig itt marad . . .

A férfi magához ölelte az asszonyt, homlokán csókolt és a szeretet egyszerűségével felelte:

— Mindig-mindig itt maradok . . .

Ottkűn pedig mintha ragyogóbban omlott volna az est sötétjébe a betlehemi osillag fénye . . .

Fáy Nándor.

Csendes pártfogó.

— Karácsonyi történet. —

Két nappal karácsony előtt érkeztem abba a kis ruthén faluba, amelyiknek a nevét ma már a tulvilági üdvösségem árán sem volnék képes az eszembe idézni. Teljes lehetetlenség lett volna máshová mennem, mint a korosmába, mert a faluban nem ismertem senkit, szállást meg csak a korosmáros adott.

Az ivó egyik sarkában teljesen egyedül ült egy hatalmas, szélesvállu ruthén paraszt és ivott. Már meglehetősen be volt rugva, időnkint magánbeszédet tartott, sorsát panaszolva. De a többiek, ugylátszik már megszokták, mert rá sem hederítettek. A korosmáros sem törődött vele.

Egyszer csak megnyit az ajtó és négy apró gyerek óvatoskodott be rajta. Az egyiknek kenderkőből hosszú szakáll volt az állára ragasztva, a másik három meg nagy vigyázva cipelt holmi óska papirházaoskát, amiben a megszületett kis Jézust imádták a három napkeleti király.

Betlehemesek voltak.

Illedelmesen, gyáván fészkelődtek, de utóbb, hogy a parasztok barátságosan hallgatták az éneklésüket, belemelegedtek a dologba. Különösen a sarokbeli részeg hallgatta őket nagy gyönyörűséggel, néha még ő maga is velük énekel.

Csak hogy nem sokáig tartott mindez. A korosma ajtaját betaszította valaki: egy óriási, szintén nagyon részeg, pástorféle ember.

— Itt vagytok, gazemberek! — ordította a fiuk felé, azzal hozzájuk ugrott, az előnékesnek letépte a kenderszakállát és kétszer úgy fejbeütötte, hogy annak az orrából azonnal kibuggyant a vér. Folytatni akarta az atyai nevelést, de akkor a sarokbeli részeg, akit Timkónak hívtak, rákiáltott:

— Ne bántsd azokat a gyerekeket, te hóhér!

Az ujonnan érkezett haramia vadul forgatta a szeméit és gyalázatos szitkokat üvöltözött Timkó felé. Az csak hallgatta egy darabig, de egyszer aztán felkelt, odament a dühöngőhöz, átnyalabolta és kitette az ajtón. A küszöbön még kétszer belevágott az arába, aztán kilökte.

Onnan kívülről rémes káromkodás hallatszott. A kidobott ember még dühöngött egy darabig, verte az ajtót, de aztán elkotródott. Amikor nehéz lépései elhangzottak, a gyerekek is kilopództak. Az Isten tudja, hová mentek.

Ahogy vége lett a dolognak, a parasztok tovább kártyáztak, csak Timkó nem nyughatott. Senkisen figyelt rá, de azért csak beszélt.

Hogyan is lehet valaki ilyen ördög, mint ez a cudar félbolond?! — tünődött hangosan. — Űti, tépi a gyerekeit, aztán elissza, amit azok keresnek! . . . Hát hiszen inni iszom én is, most is be vagyok rugva, de a gyerekeimet nem bántom. Most is az a bajom, hogy nem tudok nekik semmit adni karácsonyra. Cipő is kellene, mert cudar hideg van, meg ruha is, de nincs semmi! . . .

Timkó a saját beszédjétől, meg a mindig több több pálinkától egyre érzékenyebb lett. Utóbb már szinte sirva nyöszörgött.

— A szegény embert csak nevetik! Pedig most is azért nem merek hazamenni, mert a gyerekek sirnak, az asszony meg majd kérdi, hogy hoztam-e haza valamit? Istenem, édes jó Istenem, csak volna valaki, aki pártomat fogná. De nincs senki!

Szomorúan lehajtott a fejét és tovább dödögött, de utóbb már teljesen érthetetlenül. Csak annyit lehetett kivenni a beszédjéből, hogy nem mer hazamenni és hogy nagyon szeretne valakit, aki pártfogolná.

A korosmáros végre hazazavarta.

Rettentően nehezen, de kívánszorgott. Hanem nem vitte sokáig. Vagy tíz lépésnyire az ajtótól beleesett a hóba. Ott feküdt gyámoltalanul, bután kapálózva és nyöszörgöve.

Egyszer csak éles, bántó gyermek-vigyorgás hallatszott. A betlehemes gyerekek, akik nem

mertek hazamenni és ott kuporodtak a koresma eresze alatt, észrevették a részeg embert, előjöttek az oduból, körülállták holtrészeg pártfogójukat és kiabáltak neki:

— Hohó, Timkó bácsi keljen fel. Nem lehet? Persze, megint részeg, mint a disznó! Feküdjék bele ebbe a házba, itt jó meleg van!

És ráborították az arcára a papír-házikót.

Timkó gyámoltalanul vergődött; utóbb nem törődött semmivel. Ezért a gyerekek hamarosan ott is hagyták. A koresmát is bezárták, de övele nem törődött senki. Pedig néha fel-fel-sóhajtott, hogy bárosak jönne valaki, aki pártját fogná, hogy ne kelljen hazamennie.

De a pártfogó csak éjfélkor érkezett meg. A hó! Ez a csendes, hangtalan pártfogó olyan alaposan betakarta Timkót, hogy csak a tavaszszal találtak rá.

Cholnoky László.

Páratlan szombatok.

— Zagyva humoreszk. —

A karakónymoródi uri társaság minden páratlan szombaton mulat.

Minden páratlan szombaton ugyanis a járásbíróéknál zsúr van. Kedélyes kedves kis összejövetel, amelyen megjelenik az egész intelligencia. Sokszor annyira megjelenik, hogy másnap reggelig el sem megy. Hiszen éppen azért van a zsúr szombaton, mert vasárnap nincs tárgyalás, minden tisztviselő ember kialhatja magát kedvére. Karakónymoródon pedig minden kabátos ember tisztviselő.

A tágas ebédlő és a szalon barátságos melege van fűtve. Az ebédlőasztalra ki van rakva a pogácsa és szendvics. A nagyságos asszony a szalonban olvas. Csodálatos, hogy a páratlan szombatokon mindig francia könyveket olvas.

A legelső vendég az aljegyző. Elegáns ifju, aki most szabadult ki a fővárosból. A szmokingja a legutolsó szabás szerint készült, a Palais Royalban megrakta az ujjait antik gyűrűkkel s a plasztromjában mogyoró nagyságu kövek villognak.

A páratlan szombatoknak az aljegyző ur a legelső vendége. Legalább egy félórával előbb érkezik, mint a többi és meghozza a legújabb sütetü pletykákat.

Ajtatosan kezét esókol a nagyságos asszonynak s rögtön bele is kezd az emberszólásba.

— Hallotta nagyságos asszonyom? A Feketéné éjjeli zenét kapott. A szolgabíró vadul érte. Pedig hogy mit talál rajta, csakugyan nem értem.

— Ne mondja! — csodálkozik őnagysága. — Az a vén kokett. Hiszen már negyven felé közeledik. Nagymama lehetne.

— Bizony, bizony! Amióta ez a henegeő figura, ez a Gyánthy Pepi betette a lábát ebbe a fészekbe, felfordult az egész világ. A kis Györkös Irma is . . .

— No lám, a kis béka. A kis ártatlan. De igaz, hallottam, hogy tegnap nagy vacsorát adtak.

— Igen, no igen. Ott voltunk. Szeretnék a kis lányt főköttő alá juttatni. Csupa méz volt az egész familia. A fánk azonban olyan volt, mint az ágyugolyó, a malac sületlen, a bor savanyu, az asszony ki volt pingálva s a kis leány sem idegen ettől a művészettől.

Őnagysága kacag s bólogat a fejével.

— Biz ugy, biz ugy. Ismerjük a jó szokásaikat. Ebben a pillanatban belép Györkösné a leányával. A háziasszony legkedvesebb mosolyával siet eléjük.

— Isten hozott kedves Irmám. Isten hozott benneteket kedveseim. Milyen bájosak, milyen üdéek vagytok. Mind két fiatal nővér. Te csak nem akarsz öregedni. Egészen elvénülök melletted.

Az aljegyző ur siet a hölgyekről lesegíteni a kabátokat, miközben úgy bókol, mint egy szerelmes trubadur.

Azután telik a szalon. Dr Khovács az élete párjával, kis és nagyselistyei Szelestey Miklós főszolgabíró és Gyánthy Pepivel, Kőfejő ügyvéd, végül Mravesak ur, a sportférfiu, aki minden páratlan szombaton boccsánatot kér, hogy véletlenül vadászruhában van.

A házigazda a főszolgabíróval barátkozik, az asszonyok s az ifjuság külön csoportban kacagnak, évődnek. Györkös Irma a zongorához ül és játszik.

Egy nagykalapos urhölgy odasugja a szomszédnőjének:

— Milyen színtelenül játszik ez a leány. Nincs benne élet.

De csakhamar a másik oldalra hajol s Györkös-nének fuvólazza:

— Csakugyan hatalmasan zongorázik a kis Irmád.

És mosolyognak.

Azután feláll az aljegyző ur s elénekeli a helybéli kántortanító szerzeményét. Gyönyörű ária. Különösen a röfrén, amikor kitör az indulat s belezug a világba a kétségbeesett reménytelen szerelem:

blüszüz, blüszüz, blüszüz, ki vagy te márványkeblü szüz.

Gyánthy Pepi magában dohog:

— Mit bög ez itt, mint egy sakál? Azt hiszi, hogy valaki gyönyörködik az orditozásában. Jobb volna egy félszem cigány.

A taps azonban kitör. Az aljegyzőt mindenki pályatévészett embernek tartja, mert hogy jobb operaénekes lehetne, mint amilyen jogász. S miután az urak megvetik a teának nevezett melegvizet, összeütik borus poharaikat s úgy éltetik a művészeket.

— Ah — sóhajt fel Dr Khovácsné — nincs párja a klasszikus zenének.

— Mintha értene hozzá — sugja egyik hölgy a másíknak.

— Játszom néni ke klasszikust is — ajálkodik a kis Irma. — Jó lesz a Dunári walzer?

— Ah! Imádom a klasszikus walzerokat.

A főszolgabíró eimeres gyűrűjét az asztalra rakva arról értekezik, hogy őmekkora demokrata. Nem ad semmit az előítéletekre. Akinek mekkora a szíve, akkora ember. A fej se utolsó, de első a szív, meg a karakter.

— Halljátok a vén svihákot? — mondja a takarékpénztári főkönyvelő, aki ujabban y-nal írja a nevé.

— Eljen a mi főszolgabíránk — tör ki a járásbíró kebléből a lelkesedés. — Ilyen ember kellene minden járás élére. Akkor volna mindenütt társadalmi élet. Akkor nem terjedne a szociáldemokrácia. Akkor a nép tisztelné urait.

Szelestey Miklósnak kidagadtak az erei a dicsőségtől. Ingyen azonban nem dughatja zsebre a magasztalást. Visszaköszönti a poharat.

— Ilyen tudós járásbíróra büszke lehet Justitia. A pártatlanság, higgadság, emberszeretet jellemzi a nyomoródi igazságszolgáltatást.

És összelelkelt az igazságszolgáltatás a közgazgatással, a szellemi arisztokrácia a polgársággal s az egész társaság kéjeleg abban a tudatban, hogy Nyomoródon mennyire megértik és szeretik egymást az emberek.

Dr Schwarz, a fiskális intrikusan mosolygott a bajusza alatt.

Mint az elegáns tónushoz ragaszkodó férfiak, a két szolgabírák távoztak el legelőször.

Künt a sáros utcán azután Szelestey Miklós ur megmagyarázta Gyánthy Pepinek, hogy mennyire veszedelmesek a jövevények a vármegyebeli tekintélyekre nézve.

— Mert tudod, ezek csak beamterek, gyüttmentek, firkászok, akik nagyra vannak vele, hogy a király nevében beszélhetnek. De ur csak a vármegye ura, az angyalát is. Az őslakó a hatalom.

Odabenn pedig, amikor elhangzottak a vendégek léptei, az aljegyző ur konstátálta, hogy két ilyen eimeres ökor kevés van Magyarországon.

A társaság lassan bomlik.

— No csakugyan elment ez a szerencsétlen feresel a két ballábával.

Györkösök után Feketéné jegyezte meg, hogy most is tartoznak a selyemruhájuk árával.

Schwarz dr. embernyuzó lett, Feketéné közönséges modora szurt szemet s a takarékpénztári főkönyvelő elf-csegte a legújabb váltók históriáját.

Utóljára az aljegyző maradt. Vacsora alatt valakivel csak meg kell tárgyalni az eseményeket.

Éjtél felé az aljegyző ur bevetődött a kávéházba, ahol már huzta a félszemü Cs'csó Gyánthy Pepinek, aki a főszolgabírónál vacsorált.

És néhány üveg pezsgő után egyhangulag megállapították, hogy nagyszerű a társasélet Karakónymoródon, csak az emberek gyarlók, kicsinyesek, mint mindenütt.

Bolond, aki Rómában nem római szokások szerint él, tehát gyerünk Feketéné ablaka alá muzsikáltatni.

Karácsonyi jelenetek.

I.

(Két úr a kávéházban a délutáni fekete mellett.)

Az egyik: Én ugy örülök a Karácsonynak.

A másik: Miért?

Az egyik: Ilyenkor jó nekünk, ugynevezett nyájas olvasóknak. Az ujságok tiszter akkora terjedelemben jelennek meg, mint rendszeren . . .

A másik: Oh, ne is juttassa az eszembe! Szomorú emlékek élednek föl bennem.

Az egyik: Ugyan!

A másik: Igen. Képzelve tavaly a „Magyarország“ karácsonyi számát véletlenül ráéjttem a négyéves fiacskámra, a Józsikára és majdnem agyonütötte. Olyan nehéz volt.

Az egyik: Borzasztó! De hát hogy lehet valaki ilyen könnyelmű? Egy ilyen karácsonyi szám legalább is három kiló . . .

A másik: Több. Megmértük. Öt kiló nyolc deka volt. Az idén fogadni mernék hat kilóra. Én csak azon csodálkozom, hogy a lapkihordók egyszerre annyi példányt tudnak vinni . . .

Az egyik: Az én házam előtt minden évben egy hatalmas butorszallító kocsis áll meg. Én tudniillik négy-öt lapnak vagyok az előfizetője és Karácsonykor annyi naptárt, diszalbumot, műmellékletet, ingyen regényt és egyebet kapok, hogy butorszallító kocsis kell hozzá és a két cselédem tizenöt-ször szalad le és fel az emeletre, amíg mindent föl tud hozni.

A másik: Rettenetes!

Az egyik: Az egész lakásom tele van ujságokkal és könyvekkel. Ha ilyen arányban haladunk, jövő évre egy szobát hozzá kell még vennem a lakáshoz, különben nem tudom hová tenni a karácsonyi irodalmat.

A másik: No akkor én már okosabban csinálom. Én csak egy lapra fizetek elő, a többit elolvasom a kávéházban.

Az egyik: Higyje el, ennek semmi értelme. Az ember csak akkor mulat igazán, amikor ezt a sok papírost egyszerre kapja a házhoz. Én a szó-szoros értelmében kéjelgek. Látom, hogyan kinlódtak az írók, amíg azt a sok karácsonyi írka-firkát ki tudták nyögni, látom a kiadót, aki vérző szívvel fizeti a honoráriumot, a papírost, a szedést, a nyomdafestéket, a bélyeget, mind-ezt abban az örült hitben, hogy ezzel nekünk nyájas olvasóknak örömet szerez.

A másik: De hisz ön az imént is azt mondta, hogy örül . . .

Az egyik: Persze hogy örülök. De csak annak örülök, hogy ők kinlódnak. Csak nem képzelte, hogy én az olvasnivalónak örülök?

A másik: Megvallom, azt hittem . . .

Az egyik: Nem ment el a jó eszem. Eleinte én is naiv voltam és elolvastam mindent. Mit mondjak magának? A fejem zúgott, a betük táncoltak a szemem előtt, szédültem. Olvastam két napig . . . olvastam tíz napig . . . még márciusban is tele voltam karácsonyi hangulattal. Akkor aztán megharagudtam. Végre is az én pénzemért én vagyok az ur és ha én nem akarom, hát engem senki sem kényszeríthet arra, hogy én mindent elolvassak. Tehát azóta nem olvasok el semmit.

A másik: És ezért ad ki annyi pénzt? Ezért fizet elő annyi lapra, ezért vesz nagyobb lakást, ezért szállítatja butorszallító kocsiu a házához a karácsonyi számot?

Az egyik: Ezért. Ezért boldogság nekem a Karácsony. Mert maga nem képzei, hogy milyent nevetek én magamban, amikor látom, hogy ez a sok ujság mind azért készült, hogy én elolvassam — és nem olvasom el őket.

II.

(Férfi, de elegáns izléssel berendezett szoba. Középen egy dusan megterített asztal s mellette ül a lakás tulajdonosa: egy tarfejű agglegény.)

Az agglegény: János, hozz be egy üveg Törleyt.

(János, az inas behozza a pezsgőt s tölt az ura poharába.)

Az agglegény: Jól van János. Nesze, itt van öt forint. Eredj mulass egyet. Reggel hat óráig szabadságot adok.

(János földig hajol az agglegény előtt s eltávozik.)

Az agglegény: Most pedig lássuk kissé az ujságokat. (Kezébe veszi az egyik esti lapot s a következőket olvassa): . . . Karácsony esté-

jén minden házban, palotában, konyhóban egyaránt, felgyul a szent fa kicsiny kis gertyája, mindenhol az öröm tölti el az emberek szívét. Csak nekünk, szegény agglagényeknek, nincs Karácsonyunk. (Az agglagény felkacag). Na, ezt biztos, hogy nős ember írta.

III.

(Egy napilap szerkesztősege. A falon államférfiak és versenylovak arcképei. Személyek: a szerkesztő és Zuhany munkatárs.

A szerkesztő: Zuhany úr!

Zuhany: Parancsoljon, szerkesztő ur!

A szerkesztő: Ma ön fogja a vezéreikkünket megírni. Természetesen a szent ünnepekről, a Karácsonyról. Semmi politika, annál több érzés. Csepegni kell a cikknek az érzésektől.

Zuhany: Nem csepegni, zuhogni fog szerkesztő ur.

(Zuhany ur husz perc alatt megírja s átadja a cikket a szerkesztőnek).

A szerkesztő: (Mialatt olvassa.) Nagyon jó... gyönyörű... mesés...

Zuhany (hizik).

A szerkesztő: Látja Zuhany ur, ez nagyon, de nagyon tetszik nekem... ez a passzus, mely az általános szegénységről és nyomorról szól. Oh, milyen teljesen igaza van önnek... Az ilyen cikk százazrek és milliók lelkéhez szól, ezt senki sem fogja elolvasni anélkül, hogy szívében ellágyuljon és lelkében meghatottság rezegejen...

Zuhany (boldogan). Oh, szerkesztő ur!

A szerkesztő: (Kis szünet után látva, hogy Zuhany ur nem mozdul). Mit vár?

Zuhany (szerényen). Szerkesztő ur... husz korona előleget bátorodom kérni.

A szerkesztő: Megbolondult? Ma? Ünnepek előtt?

Zuhany: Éppen azért... Mert ünnepek előtt.

A szerkesztő: Öregem, ezt verje ki a fejéből!

Zuhany: (keservesen). De kedves szerkesztő ur... az általános szegénység... a nyomor... az ellágyulás... a meghatottság... Ön maga mondta. Én, én, aki nem tudok karácsonyfát venni a gyermekeimnek.

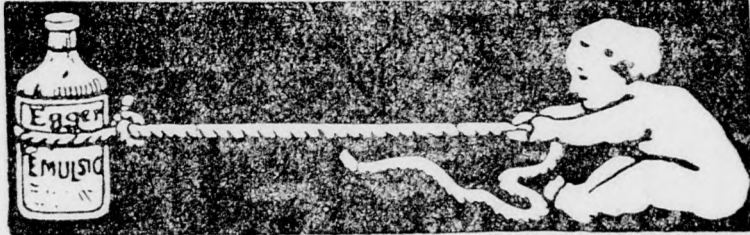
A szerkesztő: (nyájasan megveregetve Zuhany ur vállát). Sohase busuljon, kedves Zuhany ur. Igaz, hogy ön nem fog karácsonyfát venni a gyermekeinek... de tudna-e ön írni ilyen szép a cikket, ha nem érezné maga is mindazt a keserűséget, ami ilyenkor a szegény ember szívében főlhalmazódik? Ön csak nyomorogjon vigán tovább. Sok, sok év múlva, mikor mi már nem leszünk e nyomorult sártekén, az irodalomtörténet s a nyájas utókor tisztelettel fogja megemlíteni rólam, hogy én voltam az, aki önt a költészet számára megmentettem, mert soha sem adtam önnek egy garast se és így állandóan ebren tartottam önben a költő erőnyeit: az igazságot és melegséget...

Ifj. Orsits Ferenc.

Nyilt-tér. *)

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a esontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhességnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hírneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek.

Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban. Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld: „Nádor gyógyszerár,” Budapest, VI., Váci-körút 17.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Irnok,

aki az ügyvédi irodai teendőkben és gépirásban jártassággal bír, alkalmazást nyerhet. Akik a jogi pályán vannak, előnyben részesülnek. Tudakozódhatni a lap kiadóhivatalában lehet.

Világra szóló találmány!

A legújabb és legtökéletesebb „Perfekt“ villamos zseblámpa egy nyomásra nappali fényt ad, elpusztíthatatlan, összehasonlíthatatlan más értéktelennel. Ára: 3 K. Ezüstkényű reflektoros 5 K. Feltűnést keltő kivitelű 7 K.

„Imerlich“ szab. szivargyújtó legjobb a világon!! Ára 10 évi jótállással K 2-70.

Árjegyzék világítási és egyéb újdonságokról bérmentve ERSTE WIENER BELEUCH Indusfrie Wien, II. Gr. Spertig 31.

6334/1kv. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Pinkafői takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Bita Lajos és neje Pers Mária végrehajtást szenvedő elleni 6500 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalaegerszegi 2175. sz. tjkvben + 381/a. hrsz. alatt felvett részben házáddal, részben házbéreddal terhel

háza 3680 korona kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett elrendelítetik és hogy a fent megjelölt ingatlan az 1911. évi január hó 4. napjának d. e. 10 órakor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen és pedig házbéradó alá eső ingatlanra a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881 LX. te. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számított és az 1881: évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. te. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tvszék, mint tkvi hatóság. Zalaegerszeg, 1910. évi aug. hó 26-án.

Rutich sk., törvszki bír.

A kiadmány hitelül

Tanitó, kir. tvszki tkvvezető.

Vadvessző

sima és gyökeres, valamint szőlő fás-ojtványok Ripária alanyon, többféle tajban kapható.

Városi (volt állami) Szőlőtelep-Bérlét. — Zalaegerszeg. (Pozva mellett.)

A VASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÁRUOSZTÁLYA SZOMBATHELY

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzín- és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, gép és nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél-árakat, mindennemű

műtrágyát kartellen kívül,

vetőmagvakat, erőtakaromány-féléket, belföldi és porosz

köszenet,

kovács-szenet, meszet és cementet, tüzelő-felszereléseket stb.

Mérsékelt árak! Méltányos fizetés feltételek.

Központi iroda: Kőszegi-utca 2.

Raktár: Széll Kálmán-utca 25.

Arájnlatlalt és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Képviseletük minden községben kerestetnek.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

utólérhetetlen előnyei folytán naponta milliók isszák. Egyedül igazi családi kávé! Olcsó és egészséges.

ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modellje nemcsak tökéletes ideális forraló, melyet semilyen más meg nem közelít de egyszersmind remek disztárgy is.

Csakis ilyent tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1718-es modell óriási áldozattal tökélesítve hoztuk forgalomba. — Ennek alakja művészi, külszíne sötét galvánó-bronz, tökéletes minden részében, lapos alaku, erős az égője, mely intenzív lángot ad, erős alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók, cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak 4 korona.

Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket is árusítanak.

Rops Fémáruipar R. T.
Budapest, V/1., Váci-ut 74. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve küldetik.

HIRDETÉSEK

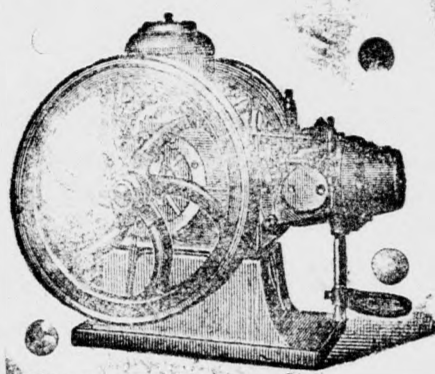
felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Sürgöny-cím:
Szabóék

Telefon:

76 48
132 50

Csak

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46. szám.

Benzin motorok. Szívógázmotorok. Teljes malomberendezések. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és finom érmelléki **bornok** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepét Bihardioszegen.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

Valódi

legjobb minőségű porosz

kályhafűtő szén

kicsinyben kapható

Gráner Lipót Fia

vaskereskedésében.

Eladó ház.

A Berzsényi utca 3. számú ház a belsőszéggel együtt eladó. A házban öt szoba, kamara, konyha, pince és padlás van.

A nagy udvaron jókarban levő istálló és melléképületek. Nagy kert!

Bővebb értesítést ad ugyanott a háztulajdonos.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztrál és meghűléseknél, bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter gyógyszerárát az „Arany országh. z.”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu** Mindennapi szétküldés.

Globin

a legjobb
czípőtisztoszer

Egyesült Műasztalosok Szövetkezete

Budapest, Liszt Ferenc-tér 13.

Sives tudomására hozzuk a butorvásárló t. közönségnek, hogy mintatermeinkben

állandó butorkiállítást

tartunk a főváros elismert legjobb asztalosi által készített mindennemű lakásberendezési tárgyaktól. A mintatermeinkben kiállított minden egyes butordarab, mielőtt eladásra kerülne, szövetkezetünk bíráló-bizottsága által lesz felülvizsgálva s így abban a helyzetben vagyunk, hogy, vevőink legmagasabb igényeit is kielégíthetjük. Tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Kárpitos munkák egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre, koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és Fia.

Nagymennyiségű zöldojtvány-eladás.

Gyökerez és sima Riparia Portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kitógástalan fajtiszták, amiért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfehér, Nemes Kadarka, Oportó, Nagy Burgundi, Tiamini, Szilvaszöld, Rűspökszöld, Bakator, Piros és Fehér Saszla, Piros és Fehér Kecseszemű, Passatuti, Fürmönny, Rakszöld, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfehér, Mustosfehér, Ezerjő, Sárga Muskotály, Zöld Szilváni, Olasz Rizling, Jufark, Sárfehér, Leányka, Delaváre, Pozsonyi Fehér, Muskát Hamburg, Muskát, Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két milliós fős, párosításhoz való Riparia Portális vessző is van eladó 6 mm. vastagságtól felfelé. Ezre 20 K. I. oszt. fás gyökerez ojtványok ezre 100 frt, II. oszt. fás ojtvány ezre 50 frt, I. oszt. gyökerez zöldojtványok ezre 80 frt, hiányok pótlására igen erős, ezre 100 frt, I. oszt. sima zöldojtvány válogatott ezre 50 frt, rendes sima zöldojtvány ezre 40 frt, I. oszt. gyökerez Riparia Fortális vessző ezre 20 frt, II. oszt. gyökerez Portális ezre 12 frt, I. oszt. sima Riparia Portális vessző ezre 10 frt, II. osztályu sima Riparia Portális ezre 6 forint, Otelló vessző ezre 5 forint. Megrendelések őszi és tavaszi szállításra is elfogadhatók. Megrendelések esetén az árnak egyharmad része előlegül elküldendő, a többi árfizetése pedig utánvétellel történik. — A megeredését felelősséget vállalok.

Csepány Mihály bortermelő és ojtványkészítő Gyöngyös, Tó-utca Kálvária part alatt 12584.

KALMÁR és ENGEL

motor és gépgyár

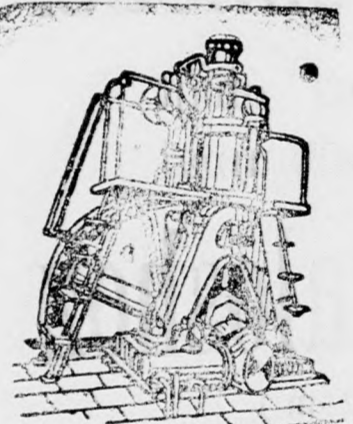
Városi raktár iroda **BUDAPEST**, Gyár: V., Lipót-körut 22. VI., Úteg-utca 19. Világhírű! Eredeti! „Benz“

Szivógázmotor telep. — jelenkor legolcsóbb üzeme. „Benz“ nyersolajmotor.

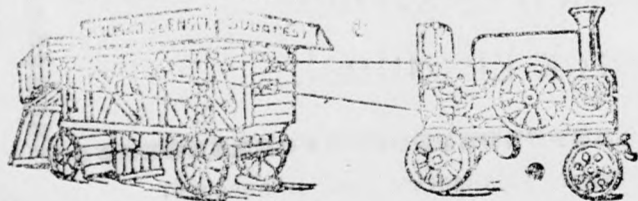
DIESEL

RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány.

Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Semmit mást ne vegyen

köhögés,

rekedtség, hurut és nyálka, görcsös köhögés ellen, mint a kiváló ízű

Kaiser-féle mell-caramellát
a három fenyővel.

5900 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánegyénektől, keznek a sikerért.

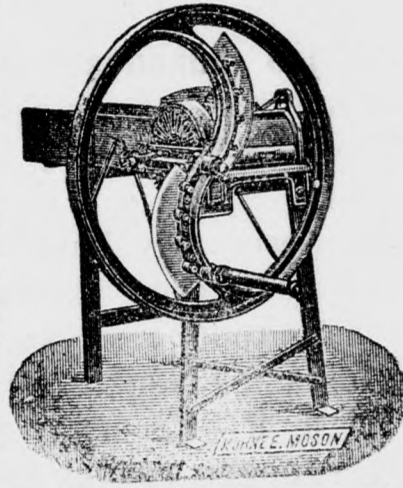
Egy csomag 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor** és **Kocsuba Emil** gyógyszerészeknél, **Schmidt Viktor** cukrászdájában.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

A **KÜHNE-féle mosonyi**
gazdasági gépgyár gyártmányaiból
állandó raktár van

Gráner Lipót Fia vaskereskedésében,
ZALAEGRSZEGEN.

Gyári árban kaphatók
mindennemű gazdasági
gépek.

A gazdaközönség igen kedv
részfizetési feltételek mellé
vásárolhat gazdasági gépeket

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kifünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Fő- és szétküldési raktár:

„**NÁDOR**“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Hrabovszky Rezső**, **Kaszter Sándor**, **Kocsuba Emil**, Sümegyen: **KoSSa Gusztáv**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerészeknél.

Legközelebb megjelenik a képviselőházban
most letárgyalt új

Polgári Perrendtartás

cimű könyv.

Birák, ügyvédek, kereskedők és iparosoknak nélkülözhetetlen.

Összeállította, magyarázatokkal és széljegyzetekkel ellátta:

Csilléry Dávid, kir. járásbíró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papíron, zsebben hordható alakban lesz kiállítva
bolti ára füzve 6 korona.

Megrendelhető:

Manják és Tóth könyvkiadóknál Nagyváradban
és minden hazai könyvkereskedőnél.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző egylet igazgatósága részéről közzététeik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében **három évi időtartamra megalakulandó**

harminchatodik üzletcsoport

az 1911-ik évi január hó első hétfőjén működését megkezdendi.

Az aláírási íveket ezen üzletcsoportra már megnyitottuk és a belépni kívánók intézetünk irodai helyiségében hétfőnként a nap bármely szakában aláírhatják.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, — amit 40 éves sikeres működése legfényesebben igazol, — tisztelettel felhívni bátorkodunk, egyszersmind van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a **folyó év végén lejáráó 33-ik üzletcsoport betétei 1911 évi január hó 2-án d. e. 9—12 óráig és d. u. 2—4 óráig és egyébként a rendes heti hivatalos napokon reggel 9—12-ig és d. u. 2—5 óráig** az egyesület irodai helyiségében kifizettetnek.

Kelt Zalaegerszegen, 1910 évi december hóban.

AZ IGAZGATÓSÁG.

**Szőlő-
oltványokat**
szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva

legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.
tulajdonos:

Caspari Frigyes.

Medgyes 109. szám (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Budapesti 1896 évi kiállításon szép és jó munkáért kitüntetve.

Butorkedvelők figyelmébe.

Aki szép, tartós és jó butort óhajt beszerezni az forduljon bizalommal

Keszli Ferenc asztaloshoz

(Zalaegerszeg, Csány-utca 42. szám.)

ahol a legszárazabb anyagokból a kor igényeinek megfelelő stilben és kivitelben a legmodernebb butorok készülnek.

Az országos iparegyesület által 1897 évben díszéremmel jutalmazva ipari jelességért.

Parisi világkiállításon 1900 évben ezüstérem.

Sopron, 1904. évben aranyérem.

ERDÉLYI JENŐ gépész és elektrotechnikus gép-, fém- és lakatos ipari műhelye ZALAEGERSZEGEN.

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

furt, levert és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyűjárású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és háziacsengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnymóással működő vízvezetéseket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. **Csatornázásokat.**

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.